

De leden van de gemeenteraad van Haarlemmermeer

Postbus 250
2130 AG Hoofddorp

Bezoekadres:
Raadhuisplein 1
Hoofddorp
Telefoon 0900 1852
Telefax 023 563 95 50

Cluster   Programma Sociaal Domein
Contactpersoon   Alexander van Mazijk
Doorkiesnummer   023 5676286
Uw brief   ---
Ons kenmerk   14.073206\adv
Bijlage(n)   Vraag en antwoord bij voortgangsnota sociaal domein
Onderwerp   Financiële paragraaf voortgang programma sociaal domein

Verzenddatum

17 APR. 2014

Geachte heer, mevrouw,

Op 10 april jongstleden heeft u gedebatteerd over de voortgang in het programma sociaal domein. Wij hebben u toegezegd een nadere onderbouwing te geven van de financiële paragraaf en u een uitgebreid overzicht te verstrekken van mogelijke vragen en antwoorden behorende bij de voortgangsnota. Deze bijlage dient als een inhoudelijke introductie op het sociaal domein voor de nieuwe raad en geeft de laatste stand van zaken en een nadere uitwerking weer van de koersnota *Meer voor elkaar*. Op woensdag 21 mei a.s. is een introductieavond gepland over het programma sociaal domein. Wij zullen u dan enerzijds informeren over wat er in de afgelopen periode al is gedaan en anderzijds wat de complexe en omvangrijke opgave is die in de komende jaren voor ons ligt.

Ondanks het feit dat de decentralisaties gepaard gaan met een grote mate van onzekerheid, hebben wij in de afgelopen collegeperiode de basis geschapen voor het sociaal domein. Met de in ons voorstel van 4 maart jl. gevraagde middelen (€ 1.520.000 voor 2014 en € 630.000 voor 2015) kunnen wij deze basis uitbouwen tot een sociale infrastructuur, die ervoor zorgt dat:

- de toegang tot de nieuwe taken is geregeld;
- inwoners die weten te vinden;
- er in 2015 continuïteit van zorg is.

Dat betekent: afspraken maken met de professionals nabij onze inwoners¹ (in de koers spreken we van "vindplaatsen") over de toegang, contracten sluiten met (voor ons veelal nieuwe) aanbieders en ook met hen afspraken maken over toegang, budget, kwaliteit en monitoring.

¹ De huisartsen, praktijkondersteuners, wijkverpleegkundigen, jeugdartsen, schoolmaatschappelijk werkers, leerplichtambtenaren en anderen. Zie de bijlage voor meer informatie.

Toelichting op de middelen

De decentralisaties en de voorbereiding daarvan vragen veel middelen en personele inzet. Een deel van deze inzet is gedekt binnen de reguliere begroting door te prioriteren en een aantal zaken niet te doen of uit te stellen. Zoals u zult begrijpen zijn voor een ander deel aanvullende middelen nodig. Deze middelen zijn in de afgelopen jaren gedekt door een onttrekking uit de behoedzaamheidsreserve. In dit jaar, de meer operationele fase, hebben we *tijdelijke* versterking nodig. Het gaat om expertise en ervaring die wij (nog) niet zelf in huis hebben, zoals kennis van de verschillende soorten jeugdhulp, nieuwe manieren van bekostigen, zoals de medische systematiek van de Diagnose Behandeling Combinaties (DBC's) en nieuwe strategische inkoop (met in de huidige situatie ruim tachtig – voor ons nieuwe – aanbieders). Wij investeren ook in het bijscholen van onze medewerkers op deze onderwerpen en nieuwe competenties. Zoals hiervoor vermeld, zorgen wij er voor dat inwoners de toegang tot de nieuwe taken weten te vinden. Voor een uitgebreide beschrijving van noodzakelijke werkzaamheden ter uitvoering van de koers verwijzen wij naar de bijlage. Onderstaand gaan wij in op vier begrotingsposten, te weten de personele inzet van het programmateam, de proeftuinen sociaal teams/sociale infrastructuur, externe expertise en advies/inzet en tenslotte communicatie en participatie.

Programmamateam

Wat	2014	2015
Programmamateam	700.000	537.500
Overige inzet (dekking door prioritering in lijnorganisatie)	13 fte	10 fte
Verdringingseffecten in de lijnorganisatie	440.000	PM

De personele inzet vanuit de ambtelijke organisatie is groot en noodzakelijk. Het gaat om inzet vanuit verschillende disciplines, zoals de uitvoering/sociale dienst, financiën, onderzoek, inkoop, juridisch advies, beleid en informatievoorziening. Deels komt deze inzet beschikbaar door het uitstellen van activiteiten ten behoeve van het programma (ongeveer 13 fte in 2014). Voor een ander deel veroorzaakt de inzet voor de decentralisaties knelpunten op in de voortgang op andere beleidsterreinen die gecompenseerd moeten worden ('verdringingseffecten'). De kosten voor personele inzet in 2015 zijn lager geraamd, omdat we voorzien dat we in de tweede helft van dat jaar we het programma stapsgewijs kunnen afbouwen en (structureel) onderbrengen in de lijnorganisatie.

Proeftuinen sociaal teams / sociale infrastructuur

Wat	2014	2015
Personele inzet (projectleiding en teamleiders)	250.000	Zie tekst
Mens Centraal (ontwikkeling ICT systeem)	100.000	
Compensatie productieverlies	370.000	
Huisvesting en werkplekken	220.000	
Opleiden en ontwikkelen	125.000	75.000

Voor de proeftuinen met de sociaal teams maken we in 2014 diverse kosten. Het gaat om de kosten van de project/teamleiding, huisvesting, het experimenteren met informatievoorziening (Mens Centraal) en de compensatie voor productieverlies. Wij zullen vanaf 2015 de kosten van deelname aan de sociaal teams niet meer compenseren aan de instellingen. We gaan er immers vanuit dat er sprake is van 'nieuw voor oud'. De kosten die voor 2015 geraamd zijn, beschouwen we als ontwikkelkosten. De structurele kosten van de sociaal teams worden geraamd in de programmabegroting (zijn nu nog niet bekend).

Extern expertise en advies/ inzet

Wat	2014	2015
Versterking op jeugdzorg, inkoop, bekostiging en informatiemanagement	500.000	120.000
Advies of onderzoek	175.000	50.000

Zoals hiervoor aangegeven hebben wij tijdelijk personele versterking nodig op een aantal onderwerpen, waarvan ervaring en deskundigheid bij de gemeenten onvoldoende aanwezig is. Het gaat om zaken als:

- Jeugdzorg, in het bijzonder de GGZ (geestelijke gezondheidszorg), LVB (licht verstandelijke beperkten) en veiligheidsvraagstukken.
- Inkoop: wij moeten per 1 januari nieuwe contractrelaties onderhouden met ruim tachtig instellingen in het sociaal domein, met uiteenlopende taakgebieden, financiers en financieringswijzen. We worden verantwoordelijk voor taken die deels bij het Rijk, deels bij de stadsregio, deels bij de zorgverzekeraars en deels bij de zorgkantoren liggen.
- Sturing en bekostiging: we willen naar een andere manier van sturing in het sociaal domein (meer op vertrouwen, met minder verantwoording, met meer ruimte voor de professionals, meer gericht op prestaties en maatschappelijke effecten), terwijl de instellingen met wie we gaan samenwerken nu vooral afgerekend worden op productie en te maken hebben met strenge verantwoordingsregimes.
- Informatiemanagement. Onze ambities om integraal te werken en vanuit het perspectief van de inwoner, vraagt om een betere informatietechnische ondersteuning van de samenwerking tussen partijen. Tegelijkertijd spelen er belangrijke privacyvraagstukken.

Waar noodzakelijk en mogelijk wordt de tijdelijke personele inzet per 1 januari 2015 omgezet in structurele inzet als onderdeel van de toekomstige organisatie sociaal domein (deze structurele kosten worden verwerkt in de programmabegroting en zijn geen programmakosten).

Communicatie en participatie

Wat	2014	2015
Personele inzet (deels gedekt in lijnorganisatie)	190.000	(lijn)
Materieel budget	235.000	70.000

In de voortgangsnota hebben we aangegeven dat we ons richten op drie doelgroepen/opgaven. Het gaat om het informeren van en communiceren met huidige cliënten (nieuwe doelgroepen) en instellingen (tachtig nieuwe partners). Iedereen moet straks op de hoogte zijn van de nieuwe toegang. Wij investeren daarnaast ook in de kanteling die in het kader van de transformatie noodzakelijk is. Dat doen we doorlopend door in de dorpen en wijken het gesprek aan te gaan met de dorps- en wijkraden, belangenorganisaties, mantelzorgers, vrijwilligers en anderen. Daarnaast brengen we de vele goede initiatieven die er al zijn in beeld via de speciale website meervorelkaar.net. Naast materieel budget is ook personele inzet opgenomen in dit budget. In 2015 is het budget aanzienlijk lager geraamd, in de veronderstelling dat we in de komende jaren wel veel blijven investeren in de communicatie in het sociaal domein, maar dat we dat doen binnen de structurele middelen.

De dekking

In de voortgangsnota (raadsvoorstel) stellen wij uw raad voor om de benodigde middelen voor het programma sociaal domein te onttrekken uit de behoedzaamheidsreserve. Deze behoedzaamheidsreserve is in november 2010 ingesteld met als doel om eventuele niet gewenste negatieve gevolgen van bezuinigingen te beperken (zie ook: Jaarstukken 2012, p. 203). Bij de vaststelling van de Programmabegroting 2012-2015 volgt een nadere omschrijving: de behoedzaamheidsreserve is ingesteld met het oog op de uitvoering van de decentralisaties, risico's in het realiseren van de bezuinigingen in het sociaal domein en aanvullende bezuinigingen van rijkswege (pagina 10). Bij de vaststelling van de programmabegroting 2013-2016 heeft de raad bepaald dat er zowel verdere stortingen plaatsvinden als onttrekkingen om de te maken kosten ter voorbereiding op de decentralisaties op te vangen.

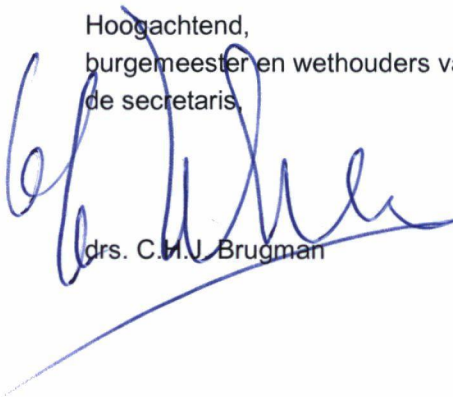
De geprognosticeerde stand per 1 januari 2015 van behoedzaamheidsreserve is € 7.243.000. Deze prognose is gebaseerd op de jaarstukken 2013 (B&W 18 maart 2014) en het voorliggende raadsvoorstel, beide op dit moment onder voorbehoud goedkeuring door uw raad. In latere jaren zijn ook door de raad geaccordeerde toevoegingen en onttrekkingen geraamd. De geprognosticeerde stand per 1 januari 2018 van de behoedzaamheidsreserve is € 3.593.000 (inclusief verwerking van de genoemde jaarstukken 2013 en voorliggend raadsvoorstel).

Vervolg

In de periode tot de zomer zijn de werkzaamheden gericht op de meer operationele resultaten die per 1 januari 2015 gereed moeten zijn, zodat de toegang tot en beschikbaarheid van de maatschappelijke ondersteuning gegarandeerd blijft. Naast de informatieve raadsbijeenkomsten in mei en juni a.s. doen wij u – zoals aangegeven in de voortgangsnota – na de zomer het meerjarig integraal beleidsplan sociaal domein toekomen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

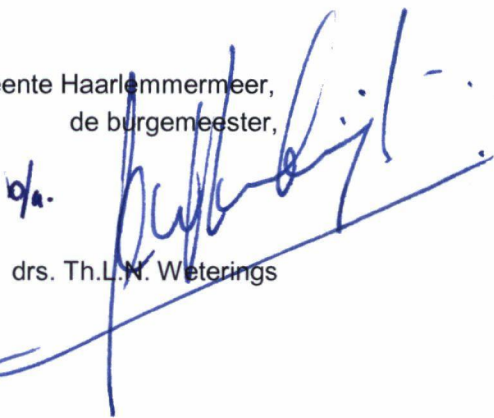
Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
de secretaris,

drs. C.M.J. Brugman

de burgemeester,

v/a.

drs. Th.L.N. Weterings

Vraag & antwoord bij voortgangsnota sociaal domein

In dit document zijn de teksten uit het Raadsvoorstel “voortgang programma sociaal domein” in de kaders opgenomen. Per tekstblok zijn mogelijke vragen en antwoorden geformuleerd. De paginanummers uit het oorspronkelijke raadsvoorstel staan achter de kopjes benoemd.

14 april 2014

Algemene vraag 1: Waar staat nu het programma in algemene zin?

De uitvoering van de koers is een meerjarig traject (komende collegeperiode). We worden echter vanaf 1 januari 2015 al verantwoordelijk. De focus in het programma in 2014 is gericht op deze datum. We liggen daarbij momenteel goed op koers. Het blijft evenwel van belang om de focus vast te houden in de komende maanden. Het gaat dan om zaken als:

- 1) Toegang: inwoners en professionals moeten weten op welke manier je terecht kan bij de verschillende onderdelen van het sociaal domein en wie er bevoegd zijn om te bepalen of je voor bepaalde voorzieningen in aanmerking komt. Ook moet helder zijn waar inwoners terecht kunnen als ze het met beslissingen niet eens zijn of klachten hebben.
- 2) Inkoop: er moet kwalitatief en kwantitatief voldoende ondersteuning/hulp beschikbaar zijn. Daarbij rekening houdend met de financiële kaders waarmee we te maken krijgen.
- 3) Continuïteit van zorg: we streven naar een ‘zachte landing’ voor zowel de inwoners als instellingen. Dat betekent dat op 1 januari 2015 er continuïteit van zorg moet zijn. Een eventuele afbouw van bepaalde voorzieningen vindt gefaseerd plaats vanaf 2015.
- 4) De huidige gebruikers van ondersteuning/hulp moeten weten of er voor hen al dan niet iets verandert en dat de gemeente uitgaat van zorgcontinuïteit per 1 januari wat die inhoudt.
- 5) Sturing: we moeten kunnen sturen op beschikbaarheid, kwaliteit en betaalbaarheid van de hulp en ondersteuning.
- 6) We moeten goed zijn aangesloten op het gedwongen kader (veiligheid) en het AMHK moet operationeel zijn.

Algemene vraag 2: Is al bekend hoe de toegang er per 1 januari 2015 precies uitziet? Waar moeten onze inwoners zich op 1 januari met hun zorgvragen melden?

Het uitgangspunt in de koers voor het sociaal domein is dat mensen zo goed mogelijk geholpen worden bij de natuurlijke vindplaatsen. We sluiten daar dus zoveel mogelijk bij aan. De wijze waarop de toegang verloopt verandert wel (zo verdwijnt bijvoorbeeld de toegangsfunctie van bureau Jeugdzorg en het CIZ). Op 1 januari moet dat helder zijn voor onze inwoners.

De operationele uitwerking zijn we op dit moment aan het maken. Planning is om dit in mei in de bestuurlijke stuurgroep sociaal domein te kunnen bespreken. Voor de zomer zal wel helder zijn hoe de toegang tot en het ondersteuningsaanbod er op 1 januari 2015 uit ziet en welke stappen (in de maanden en jaren) daarna worden gezet. Wij zullen de raad in een informatieve sessie voor de zomer hierover bij praten.

De Participatiewet (pagina 2 RV)

Tekst uit de nota

Op 20 februari heeft de Tweede Kamer ingestemd met de invoering van de Participatiewet, die is voorzien voor 1 januari 2015. In een brief aan de Tweede Kamer van 3 februari heeft de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) aangekondigd dat de tussentijdse wijziging van de Wet werk en bijstand (WWB) per 1 juli 2014 uitgesteld wordt tot 1 januari 2015. Inhoudelijk heeft ze een aantal maatregelen afgezwakt maar de bijstandsregels worden op veel punten strenger dan nu. De belangrijkste wijzigingen in het beleid (vanaf 1 januari 2015) zijn:

- De tegenprestatie komt in de wet, maar de gemeente mag zelf bepalen hoe deze er uitziet.
- Er komt een verhuisplicht voor bijstandsgerechtigden die elders een baan kunnen krijgen.
- Bijstandsgerechtigden die hun kosten van levensonderhoud met huisgenoten kunnen delen, krijgen een lagere uitkering. Deze regel geldt ook voor AOW'ers.
- Alle mensen met een Wajonguitkering worden herkeurd. Wie arbeidsgeschikt wordt verklaard, komt echter niet terecht in de bijstand maar houdt een Wajonguitkering. Die wordt wel verlaagd naar 70 procent van het minimumloon. De Wajong kent geen vermogenstoets.
- Voor arbeidsgehandicapten komen 125.000 nieuwe banen beschikbaar. De loonschalen beginnen op het minimumloon. Het kabinet biedt een financiële tegemoetkoming aan gemeenten ten behoeve van de pensioenen van werknemers in de sociale werkvoorziening.
- De marktsector gaat 5.000 banen extra scheppen in de periode 2015-2017 om inwerkingtreding van de quotumplicht te voorkomen.

Vraag 1: Wat is nu de laatste stand van zaken die bekend is over dit wetstraject?

De planning is om beide wetsvoorstellen (Participatiewet en wijziging WWB) plenair te behandelen in de Eerste Kamer op 24 juni.

Vraag 2: Wat gebeurt er op landelijk niveau?

In de werkkamer (samenwerking VNG en stichting van de Arbeid) worden afspraken gemaakt over de samenwerking tussen gemeenten en sociale partners in de 35 arbeidsmarktregio's. In deze arbeidsmarktregio's worden ook afspraken gemaakt over de 100.000 garantiebanen. In april 2014 komt een uitgewerkte beschrijving van de verschillende functionaliteiten die in een werkbedrijf een plek moeten krijgen. Onder de vlag van de landelijke programmaraad is een ondersteuningsprogramma opgezet waarin Divosa, Cedris, VNG en UWV samen producten gaan opleveren die gemeenten ondersteunen bij de implementatie. Het gaat om landelijke handreikingen en modelverordeningen. Deze maand worden de eerste verwacht.

Vraag 3: Wat gebeurt er op regionaal niveau?

Er wordt een verkenning uitgevoerd die tot concrete producten moet leiden inzake de samenwerking in het werkbedrijf. Zo wordt bijvoorbeeld gewerkt aan een houtskoolschets die de samenwerking gaat beschrijven. Haarlemmermeer werkt hieraan mee. Ons uitgangspunt blijft dat we lokaal doen wat lokaal kan en regionaal wat wenselijk is of wettelijk moet.

Vraag 4: Hoe bereidt de gemeente Haarlemmermeer zich lokaal voor?

We bereiden projectmatig een zorgvuldige implementatie voor, zowel beleidsmatig als in de uitvoering, in samenhang met de opgave en ontwikkelingen in het gehele sociale domein. We maken gebruik van de producten uit de programmaraad (zie vraag 2) bij de concretisering van de implementatie.

Vraag 5: Wat is er op dit moment bekend over de financiële kant van de Participatiewet?

t.a.v. het inkomensdeel:

- Dit wordt gebruikt voor de financiering van uitkeringen en levensonderhoud;
- Er komt een nieuwe verdeelsystematiek, die nog niet bekend is;
- Hoogte van het budget blijft gekoppeld aan ontwikkeling van de uitkeringen;
- Prognose is dat aantal uitkeringen komende jaren zal stijgen, daarmee ook dit budget.
- Er worden extra middelen aan toegevoegd voor loonkostensubsidie. Omvang is niet duidelijk.

t.a.v. het participatiebudget:

- Dit wordt gebruikt voor de financiering van re-integratieactiviteiten;
- In 2015 bestaat het budget op hoofdlijnen uit de volgende onderdelen:
  - SW-middelen voor bestaande SW populatie;
  - Re-integratiemiddelen voor WWB en nieuwe Wajong
  - Middelen voor begeleiding voor beschutte en regulier arbeidsplekken;
- De prognose van de financiële ontwikkeling is:
  - SW-middelen dalen tot 2020 met 12,5%, terwijl kosten hoger liggen dan budget (budget in 2014 Haarlemmermeer; € 7,8 miljoen.)
  - Re-integratiemiddelen dalen tot 2020 met 20% (budget in 2014: € 2.4 miljoen)
  - Middelen voor begeleiding komen per jaar geleidelijk beschikbaar. Onbekend is hoeveel dit voor Haarlemmermeer gaat worden.

Duidelijk is dat de budgetten afnemen, terwijl de taken toenemen.

Vraag 6: Hoe zit het met de tegenprestatie in Haarlemmermeer?

Er wordt nu ervaring opgedaan in een pilot. De eerste twintig personen zijn gesproken. De basis is dat uitkeringsgerechtigden vrijheid hebben in het kiezen van geschikte werkzaamheden die aansluiten op hun kennis, motivatie en vaardigheden. Op basis van de ervaring in de pilot wordt de tegenprestatie vormgegeven. De beleidskeuzes leggen we vast in een verordening.

De nieuwe Wmo (pagina 2 RV)

Tekst uit de nota:

In januari hebben de gemeenten een akkoord tussen het kabinet en de VNG over de nieuwe Wmo met een grote meerderheid verworpen. Daarop heeft het kabinet toegezegd de financiële effecten van de decentralisatie "in de gaten te houden" in het overgangsjaar 2015. Aan de wens van gemeenten met betrekking tot niet-vrijblijvende samenwerking om de zorg en ondersteuning aan de inwoners goed af te stemmen wordt tegemoet gekomen, doordat de taken van de wijkverpleegkundige en de vereiste samenwerking met gemeenten en participatie in de sociale wijkteams wettelijk worden vastgelegd. Ook wordt de samenwerking tussen zorgverzekeraars en gemeenten van 2015 wettelijk vastgelegd. Haarlemmermeer loopt daar op vooruit met de samenwerkingsovereenkomst met zorgverzekeraar/zorgkantoor Zorg en Zekerheid. Het wetsvoorstel is 14 januari naar de Tweede Kamer gestuurd. De Kamerbehandeling is gepland voor 5 maart. We hebben nog steeds zorgen over de planning, de financiering en de mate van beleidsvrijheid die de nieuwe Wmo ons biedt. Met de VNG en de G32 richten we ons nu verder op de besluitvorming in de Tweede Kamer.

Vraag 7: Wat is nu de laatste stand van zaken?

Volgens de laatste berichten wordt het wetsvoorstel in de week van 19 april behandeld in de Tweede Kamer. Behandeling in de Eerste Kamer is gepland voor 1 juli. Daarna wordt het krap richting 1 januari 2015. De zorgverzekeraars hebben op 11 april gesteld dat de Wet langdurige zorg uitgesteld moet worden (dat geldt automatisch dan ook voor de nieuwe Wmo). De VNG is tegen uitstel.

Vraag 8: Wat bedoelt u met de zin dat u zich nu verder op de besluitvorming in de Tweede Kamer richt?

VNG en G32 voeren nog steeds lobby om aandacht te vragen voor onze zorgen. Het gaat vooral om de financiële randvoorwaarden (de kortingen op en onduidelijkheid over budget en geen financiële compensatie voor het overgangsrecht). De lobby richt zich op Kamerleden. Er wordt intussen in Den Haag onderhandeld over extra budget voor de gemeenten voor de uitvoering van de Wmo. Premier Rutte heeft daarover gezegd dat hij kans ziet dat de partijen in de Kamer daar uit komen.

De Jeugdwet (Pagina 2 RV)

Tekst uit de nota:

Op 18 februari heeft de Eerste Kamer ingestemd met het wetsvoorstel voor de nieuwe Jeugdwet, inclusief de overheveling van de jeugdGGZ naar de gemeenten. Tegen de decentralisatie van deze taak naar gemeenten, is in de afgelopen maanden veel verzet geweest van instellingen, professionals en bezorgde ouders. Vlak voor de behandeling van de wet hebben de gemeenten en de zorgverzekeraars afgesproken dat de gemeenten de inkoop van de jGGZ gaan doen, maar dat het huidige bekostigingssysteem in 2015 en mogelijk ook in 2016 en 2017 gehandhaafd blijft. We hebben in de afgelopen weken ook zelf rechtstreeks contact gezocht met de woordvoerders in de Eerste Kamer om (nogmaals) ook ons perspectief te schetsen op de kansen die de nieuwe wet biedt. De Jeugdwet wordt per 1 januari 2015 ingevoerd.

Vraag 9: Wat betekent het dat het bekostigingssysteem jGGZ in 2015 gehandhaafd blijft?

Dit betekent dat gemeenten tijdelijk voor de hoofdstructuur voor de bekostiging en prestaties zoals die nu in de GGZ is ingevoerd overnemen. Deze bestaat uit generieke financiering voor basiszorg, zorgzwaarte bekostiging voor de basisgeneralistische GGZ en de DBC's (diagnose behandeling combinatie) voor de specialistische GGZ. Op dit moment factureren instellingen via hun eigen systemen naar een landelijke database, van waaruit de facturen doorgaan naar de zorgverzekeraars. De gedachte is om gemeenten ook op deze database aan te sluiten.

Vraag 10: Hoe bereidt het college zich voor op het specifieke onderdeel van de jGGZ?

Wij bereiden de inkoop voor samen met de gemeenten uit Kennemerland. We maken gebruik van de kennis die in de Stadsregio Amsterdam (SRA) wordt opgedaan met de inkoopafdeling jGGZ. Daarnaast worden we ondersteund (conform landelijke afspraken) door Zorg en Zekerheid (ons zorgkantoor) en Achmea (zorgkantoor Kennemerland). Een aantal medewerkers heeft deelgenomen aan een specifieke tweedaagse training door de VNG. We hebben tijdelijk iemand aangetrokken met kennis van de GGZ om te ondersteunen bij de transitie jeugdzorg.

Vraag 11: Blijft Bureau Jeugdzorg bestaan? Is er een risico dat die organisatie omvalt?

Wij hebben in de SRA afspraken gemaakt met Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam (BJAA), waarmee zij in 2015 continuïteit van zorg kan garanderen en niet omvalt. Er resteert een beperkt deel van frictiekosten waarin BJAA en de gemeenten op dit moment niet kunnen voorzien. De afspraken

(incl. het frictieprobleem) zijn in februari getekend en naar de staatssecretaris gestuurd. De gemeenteraad heeft een afschrift van de brief ontvangen.

Vraag 12: Waarom was (is) er zoveel weerstand tegen de invoering van de jeugdwet? En wat doet het college om deze bezwaren serieus te nemen / te adresseren?

Er is veel bezwaar geweest vanuit de jGGZ omdat zij met de volwassenGGZ deel uit wil blijven maken van het medisch systeem onder de zorgverzekeraar. In de praktijk ervaren wij dat de instellingen constructief meewerken om de transitie zo goed mogelijk te laten verlopen. Wij hadden en hebben een goede relatie met de GGZ-aanbieders. Een ander zorgpunt is dat de gemeente op de stoel van de professional zou gaan zitten. Wij organiseren de toegang zo, dat het altijd de deskundige professionals zijn die beslissen over hulp. Dus die vrees is volgens ons ongegrond.

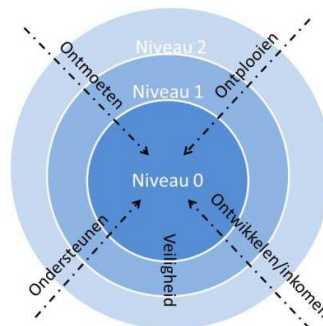
Vraag 13: Is de zorg aan kinderen en hun ouders vanaf 2015 gegarandeerd? En hoe zit het met kinderen die nu op de wachtlijst staan maar nog geen hulp krijgen?

We zorgen voor zodanige afspraken met de instellingen, dat de continuïteit van zorg is gegarandeerd. Kinderen die op 1 januari 2015 wel een indicatie hebben voor jeugdhulp, maar die nog niet hebben ontvangen, zullen die indicatie in ieder geval kunnen verzilveren. De gemeente neemt die indicatie over als te leveren hulp.

Het meerjarig beleidsplan (pagina 3 RV)

Tekst uit de nota:

Medio dit jaar besluit het nieuwe college over het meerjarig beleidsplan dat aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Daarin geeft onze gemeente invulling aan de wijze waarop we in de komende jaren de nieuwe sociale infrastructuur willen realiseren. Een belangrijk uitgangspunt van de koers voor het sociaal domein is dat we zoveel mogelijk af willen van de schotten die door het denken in regelgeving zijn ontstaan. Een belangrijke stap om dat te bereiken is dat we de activiteiten die we binnen het sociaal domein nu en straks uitvoeren, anders ordenen dan (uitsluitend) op basis van wettelijke regelingen. We werken aan een ordening op basis van een vijftal beleidsgroepen met daaronder categorieën, waarvan doel, aard en omvang dicht bij elkaar liggen. Daarbij worden alle relevante beleidsvelden betrokken, breder dan alleen “zorg, werk en ondersteuning”. De beleidsgroepen zijn: ontmoeten, ontplooiën, ontwikkelen en inkomen, ondersteunen en veiligheid. In de komende maanden maken we verder inzichtelijk hoe Haarlemmermeer beleidsinhoudelijk de koers voor het sociaal domein verder vorm kan geven in de komende jaren. In het meerjarig beleidsplan sociaal domein doet het nieuwe college hiervoor voorstellen.

Vraag 14: U stelt dat medio dit jaar het nieuwe college besluit over een beleidsplan. Is dat voor of na de zomer?”

Het Beleidsplan wordt na de zomer (vermoedelijk september) door het nieuwe college vastgesteld en aan de raad voorgelegd.

Vraag 15: Welke doorlooptijd kent het meerjarig beleidsplan?

Het beleidsplan kent een doorlooptijd van vier jaar.

Vraag 16: Wat kunnen we verwachten van het beleidsplan? Wat voor voorstellen staan daar in? Gaat het om visie of om daadwerkelijke uitvoering?

De gemeente is wettelijk verplicht periodiek een beleidsplan op te stellen dat richting geeft aan het gemeentelijk besluitvormingsproces. Wij hebben er voor gekozen één integraal beleidsplan voor het gehele Sociaal Domein voor te leggen aan de gemeenteraad. De visie op het Sociaal Domein heeft de raad vastgesteld in het koersdocument 'Meer voor Elkaar'. Dit is het vertrekpunt voor het beleidsplan. In het beleidsplan zelf wordt de koers verder geconcretiseerd, maar niet op het niveau van een uitvoeringsplan. Het beleidsplan en de koers moeten in samenhang worden gezien. In het beleidsplan wordt ook een voorstel opgenomen hoe we in de toekomst om willen gaan met bepaalde voorzieningen, zoals de huishoudelijke hulp in de Wmo.

Vraag 17: Wat moeten we ons qua inhoud voorstellen bij het beleidsplan? Kunt u een aantal thema's benoemen?

In de bijlage is een concept-inhoudsopgave van het beleidsplan opgenomen.

Vraag 18: Gaat u in het beleidsplan ook voorstellen doen hoe om te gaan met de bezuinigingen?

Het volgende college zal voorstellen moeten doen over hoe om te gaan met de bezuinigingen. Waar mogelijk hoort de vertaling daarvan thuis in het beleidsplan.

Vraag 19: Wat is precies de toegevoegde waarde van het genoemde ordeningsprincipe (ontmoeten, ontplooiën etc.)?

De toegevoegde waarde is allereerst dat het helpt te ontschotten in ons denken. Het sociaal domein is nu georganiseerd langs wettelijke regelingen. Het ordeningsprincipe brengt relaties en samenhang in beeld die we eerder minder scherp kregen. Dat leidt er toe dat zowel de instellingen en professionals "buiten" als ook binnen het ambtelijk apparaat medewerkers verbindingen zien tussen werkzaamheden die ogenschijnlijk niet direct met elkaar te maken lijken te hebben. Bijvoorbeeld tussen sport en welzijn of openbare ruimte en sociale cohesie.

Vraag 20: Kunt u aangeven hoe de bestaande 'domeinen' van zorg & welzijn, jeugd & onderwijs en werk & inkomen vertaald worden naar de door u genoemde 'beleidsgroepen'?

De nieuwe (concept) ordening in beleidsgroepen gaat als het ware dwars door deze 'oude' domeinen heen. Als we het voorbeeld van zorg & welzijn nemen, zie je dat beleid op het gebied van zorg en welzijn verschillende doelen en functies kan hebben: ontmoeten, ondersteunen, etc. Alle beleidsgroepen zijn hierbij vertegenwoordigd. Door buiten deze oude schotten van de wetten te kijken, kunnen wij beleid integraler vormgeven.

Vraag 21: u spreekt over categorieën, waarvan doel, aard en omvang dicht bij elkaar liggen. De categorieën worden niet nader benoemd. Kunt u wat voorbeelden noemen?

Er wordt voor de zomer een informatieve bijeenkomst gepland, waarin we ingaan op de vraagstukken omtrent inkoop en sturing. Dan geven we een nadere toelichting op de categorieën. Voorbeelden zijn: "doelgroepenvervoer", "inkomensondersteuning", "arbeidsmatige dagbesteding", "huishoudelijke hulp" of "residentiële zorg".

Vraag 22: Vormt de indeling in beleidsgroepen ook een basis voor een ontschotte ambtelijke organisatie en/of programmabegroting?

Dat is zeker een mogelijkheid en we gaan over de indeling van de programmabegroting graag met de raad in gesprek. Het is echter niet urgent om dat nu meteen op te pakken.

De sociale infrastructuur (pagina 4 RV)

Tekst uit de nota:

In de Koersnota hebben we drie niveaus van ondersteuning onderscheiden. Niveau 0 vormt de onderlegger van de sociale infrastructuur: het eigen netwerk van inwoners, de informele zorg (zoals vrijwilligers en mantelzorg) en de algemene voorzieningen. Er wordt gewerkt aan een analyse van de huidige situatie, een overzicht van de beleidsterreinen en hun doelstellingen en bijbehorende activiteiten. Daarbij hanteren we de in de vorige paragraaf genoemde ordening. We brengen in kaart wat de kansen en bedreigingen zijn als we de huidige praktijk vergelijken met de ambities uit de koers. Daarbij wordt inzichtelijk gemaakt welke keuzes nodig zijn, welke ontwikkelingen de gemeente moet ondersteunen en versterken en hoe dat bereikt kan worden. Daarnaast is uitgewerkt hoe de toegang tot niveaus 1 en 2 gaat verlopen: welke professional kan straks toegang verlenen tot bepaalde vormen van hulp- en dienstverlening. We zijn voortdurend in gesprek met de betrokken partners over de uitgangspunten en uitwerkingen. Specifiek voor de toegangsvragen in het jeugddomein hebben we het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) gevraagd om het ontwikkelde 'toegangsmodel' te toetsen.

De drie niveaus worden verder uitgewerkt in een ontwerp voor de sociale infrastructuur. Hierin wordt ook de samenwerking tussen de diverse (professionals bij) organisaties en sociale teams beschreven, evenals de wijze waarop de inwoners toegang hebben tot deze vormen van zorg en ondersteuning en de gewenste werkwijze in het kader van veiligheid, overlast en bemoeizorg.

Vraag 23: Heeft u al enig zicht op de kansen en bedreigingen waar u naar refereert?

We zien we de volgende kansen en accentverschuivingen die kunnen leiden tot een versterking van niveau 0 waardoor minder duurdere zorg nodig is.

- Informatie en advies beter toegankelijk maken voor inwoners zodat zij eigen keuzes kunnen maken, zelf oplossingen kunnen zoeken en andere inwoners beter kunnen ondersteunen.
- Stimuleren van initiatieven en netwerken waarmee inwoners zichzelf organiseren, bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid (buurtwachten, whatsapp groepen); informele ondersteuning (telefooncirkels en andere steunsystemen); beheer van de openbare ruimte (opruimacties, adopteren van buurttuinen); marktplaatsinitiatieven (afhalen.nl, ruildiensten, klussendiensten)
- Meer focus op groepen die onze inzet het hardst nodig hebben, en dus een groter beroep op eigen inzet en/of financiering bij groepen die een grotere draagkracht hebben. Daarbij kan gedacht worden aan Inkomensafhankelijke bijdragen en de minimaregeling Haarlemmermeer doet mee. Maar ook het sterker richten van bestaande activiteiten op kwetsbare groepen en het bevorderen van algemeen toegankelijke activiteiten (onderwijs, sport, cultuur, welzijn) door kwetsbare groepen.
- De inzet van vrijwilligers binnen (semi)professionele organisaties verhogen en daarmee de inzet van de professional effectiever maken. Het samenspel tussen vrijwilliger en professional wordt vergroot, waar mogelijk laat de professional zaken over aan de vrijwilliger.
- Inzet van de economische en ruimtelijk-fysieke disciplines in het sociaal domein. Dit betekent zowel de inzet van het bedrijfsleven in het sociaal domein versterken, door bijvoorbeeld het creëren van werkplekken voor kwetsbaren (social return) en ondersteuning van bedrijven aan vrijwilligers- en non-profitorganisaties (kennis, handen). Maar ook een inhoudelijke bijdrage vanuit de diverse gemeentelijke beleidsdisciplines bij het realiseren van de doelstellingen uit het sociaal domein. Denk aan inrichting openbare ruimte, inzet van werkgevers, mobiliteit.

De belangrijkste risico's die we zien:

- Continuïteit en kwaliteit van het aanbod.
- Overbelasting van de mantelzorger

Vraag 24: Hoe wordt de keuzevrijheid voor de inwoner gewaarborgd?

Voor de meeste type zorg en ondersteuning kunnen inwoners (ook straks) bij meerdere organisaties terecht. Het is belangrijk dat de inwoners hierover de juiste informatie weten te vinden. Het is aan henzelf om daarin een keuze te maken. Indien een inwoner dit zelf niet goed kan, kan hij of zij worden ondersteund door vrijwilligers, mantelzorgers en door professionele cliëntondersteuners.

Vraag 25: U schetst dat u heeft uitgewerkt hoe de toegang tot niveaus 1 en 2 gaat verlopen. Welke professionals gaat u daarvoor inzetten? Weten ze daar ook zelf van? En hoe stuurt u daar dan op? Hoe concreet zijn de afspraken die u al heeft gemaakt?

Hieronder schetsen we het kort. We informeren u hierover graag uitgebreid op de introductieavond in mei of de informatieve bijeenkomst in juni.

De hulp- en dienstverlening op “niveau 1” is voor inwoners zelf toegankelijk (daar hoeft geen professional “tussen te zitten”). Iedere professional kan inwoners toe leiden (advies) naar deze vormen van zorg en ondersteuning. Voor de toegang tot specialistische zorg- en ondersteuning (“niveau 2”) is het de bedoeling dat inwoners bij de volgende professionals terecht kunnen:

- Huisartsen, hun praktijkondersteuners en de wijkverpleegkundigen
- Schoolmaatschappelijk werkers en leerplichtambtenaren
- Jeugdgezondheidsartsen en verpleegkundigen
- De poortmanagers van de sociale dienst (SDV)
- De Sociaal teams

Al deze professionals moeten voldoen aan bepaalde kwaliteitseisen (kennis en vaardigheden). Hiertoe gaan we samen met de betreffende professionals o.a. opleidings- en ontwikkelingstrajecten uitvoeren. De huidige organisaties waar deze functionarissen nu werken zijn in het algemeen op de hoogte van deze plannen. De komende tijd wordt dit concreet uitgewerkt en maken we concrete afspraken voor het komende jaar, ofwel in subsidie- of inkoopcontracten ofwel in samenwerkingsafspraken.

Vraag 26: Heeft het NJI al een advies gegeven over de toegangsvragen in het jeugddomein? Speelt het leeftijds criterium daarbij nog een rol? Wat doet u met het advies?

Het advies van het NJI (Nederlands Jeugdinstituut) over de kwaliteit van de toegang en het beslissen over hulp is recent ambtelijk opgeleverd. Het leeftijds criterium speelt daarin geen rol. We benutten het advies bij het verder inrichten van de toegang en bij het stellen van kwaliteitseisen, die ook in de verordening moeten worden vastgelegd. Bijvoorbeeld dat bij het beslissen over bepaalde vormen van jeugdhulp (bijvoorbeeld klinische GGZ-hulp) experts moeten zijn betrokken. In mei wordt over deze vraagstukken gesproken in de bestuurlijke stuurgroep sociaal domein.

Vraag 27: Wanneer is het ontwerp voor de sociale infrastructuur gereed? Krijgen wij als gemeenteraad daar iets over te zeggen?

Het ontwerp staat feitelijk beschreven in de koers die de raad in januari heeft vastgesteld. Wat hier bedoeld wordt is de operationele uitwerking daarvan op organisatieniveau. Op de introductieavond in mei of/ en de informatieve bijeenkomst in juni wordt de raad hier dieper inhoudelijk in meegenomen.

Proeftuinen met sociaal teams (pagina 4 RV)

Tekst uit de nota:

Vanaf april 2013 zijn we werkende weg begonnen met een eerste proeftuin in Nieuw-Vennep op basis van een globaal inrichtingsplan. In de proeftuin is ervaring opgedaan met het multidisciplinair werken in één team. Het blijkt een niet te onderschatten stap te zijn voor de professionals op de

verschillende 'domeinen' om aan elkaar wennen, dezelfde taal te spreken en goed met elkaar samen te werken. In de proeftuin zijn middelen ontwikkeld zoals een afgestemd registratiesysteem, een stapsgewijze methodiek en een monitor (kwalitatief en kwantitatief).

De proeftuin in Nieuw-Vennep is gestart voorafgaand aan de vaststelling van de koers voor het sociaal domein. De ervaringen uit de proeftuin zijn daarin meegenomen. De ingeslagen koers heeft tegelijkertijd ook de positie, rol en werkwijze van de sociale teams ten opzichte van de eerste proeftuin aangescherpt. In januari zijn we op basis daarvan een tweede proeftuin gestart in Hoofddorp-Oost, in combinatie met een ambulante jeugdhulpteam. We maken in de proeftuin aanvullend gebruik van de ervaring en methode van werken van het frontlijnteam van het Centrum voor Jeugd en Gezin. De monitoring wordt uitgevoerd in 2014 in beide proeftuinen. Ieder kwartaal wordt er geëvalueerd. De inbedding van de sociale teams in Haarlemmermeer, inclusief aantal, omvang, samenstelling en werkwijze maakt deel uit van het hiervoor beschreven ontwerp voor de sociale infrastructuur.

Vraag 28: U hebt eerder aangegeven dat er een tussentijdse evaluatie komt van de proeftuinen. Wanneer mogen wij die verwachten?

De evaluaties worden op een ambtelijk, operationeel niveau gedaan. Wij bespreken de voortgang en de leerpunten met u op de introductieavond in mei of de informatieve raadsbijeenkomst in juni.

Vraag 29: Op welke punten zijn de proeftuinen aangescherpt en wat zijn – zo even hoog over – volgens u de belangrijkste bevindingen tot nu toe?

- De positie van het sociaal team t.o.v. de andere professionele hulp- en dienstverlening: het sociaal team is van toegevoegde waarde voor huishoudens met problemen op meerdere leefgebieden, waarbij de zelfredzaamheid is verminderd, een bredere aanpak en/of stevige regie op het hulpverleningsproces nodig is.
- De uitvoerende taken van het sociaal team: het sociaal team voert zelf hulp- en dienstverlening in casussen waar zij de regie voeren (en voorkomt zo dat ze slechts een schakelfunctie zijn) (van belang ook in kader van "nieuw voor oud").
- Het los kunnen functioneren en volledig toegewijd zijn aan het sociaal team is een belangrijke succesfactor; we gaan werken met zoveel mogelijk fulltime detacheringen (nu nog deels parttime).

Vraag 30: We horen nog veel over onduidelijkheden over de sociaal teams. Hoe moeten wij die duiden?

Het is logisch dat er veel onduidelijkheden zijn, omdat er in het land vele varianten zijn op de sociaal teams. Die varianten leiden tot interpretaties die in onze gemeente door elkaar heen gebruikt worden. Dat leidt tot verwarring. Door onze eigen ervaringen en discussies in de proeftuinen worden de keuzes voor Haarlemmermeer steeds scherper, zie vraag 29. We zetten die keuzes nu steeds meer vast. Er wordt gewerkt aan eenduidige communicatie over wat de teams wel of niet doen. Toch is het ook van belang dat er ruimte blijft voor ontwikkeling en innovatie; we moeten het niet helemaal dichttimmeren, we zijn echt met nieuwe dingen bezig die we niet eerder gedaan hebben. In de komende weken maken we wel keuzes voor de inrichting van en met de teams per 1 januari 2015.

Vraag 31: Eerder heeft de Wmo-raad zorgen geuit over de voortgang van de sociaal teams. Recent is er een nieuwe teamleider aangesteld in een van de proeftuinen en zijn er mensen vervangen. Hoe moeten wij deze ontwikkelingen duiden?

De rol van het sociaal team zijn we in twee proeftuinen in de praktijk aan het ontwikkelen. Dat betekent dat er stapsgewijs taken worden uitgebreid en aangescherpt en dat er bijsturing plaatsvindt. Dat heeft ook consequenties voor de personele bezetting van de teams en de gewenste wijze van

aansturing. Het is een gefaseerd proces, waarbij evaluaties en bijsturing cyclisch plaatsvindt. De rol van de sociaal teams wordt steeds duidelijker en deze gefaseerde aanpak maakt dat we voor de zomer duidelijk kunnen zijn over wat er op 1 januari 2015 gereed is, welke onderdelen van de veranderingen een langere tijd vragen en hoe we dat in de tussentijd vormgeven.

Vraag 32: Wanneer neemt het college een besluit over het aantal sociaal teams en de verspreiding over de gemeente?

Ambtelijk wordt gewerkt aan een voorstel voor de uitrol. De uitvoering van de koers van voor het sociaal domein is een meerjarige opgave immers. We willen zo veel mogelijk stapsgewijs de hervormingen doorvoeren. Het kan zijn met drie sociaal teams in 2015 gaan werken en later met meerdere. De focus in het programma sociaal domein is op 1 januari 2015: dat wat er dan nodig is om te zorgen dat de benodigde hulp en ondersteuning beschikbaar is, dat de toegang daartoe helder is en hoe we daarop sturen. In mei wordt in de bestuurlijke stuurgroep sociaal domein een voorstel hierover besproken.

Professionals bij de vindplaatsen (pagina 4 RV)

Tekst uit de nota

In de proeftuinen maken we verbinding met de professionals die nu al dichtbij onze inwoners werkzaam zijn (in de Koersnota spreken we van 'professionals bij de vindplaatsen'). We doen dat stapsgewijs. Het gaat onder andere om afspraken over in welke gevallen door deze professionals inwoners doorverwezen worden naar het sociaal team. In de eerste fase maken we die afspraken met professionals van een aantal basisscholen en kinderopvang, met ouderenadviseurs en MEE consultants. In de tweede fase (tweede kwartaal) breidt de samenwerking uit naar de huisartsen, wijkverpleegkundigen en de cluster sociale dienstverlening (SDV-medewerkers nemen nu al wel deel aan de proeftuinen). Er wordt ook een uitvoeringsplan opgesteld voor de ontwikkeling van de professionals, zowel van de sociale teams als van andere professionals in het sociaal domein. We streven naar een gezamenlijk ontwikkelingsproces, waarbij de kennis en handelingsvaardigheid van professionals op het gewenste niveau wordt gebracht en/of behouden blijft. Reflectie en lerend vermogen zijn daarbij leidende thema's.

Vraag 33: Waarom is de keuze gemaakt om juist met deze instellingen in de eerste fase samen te werken?

We hebben in eerste instantie een beperkt aantal organisaties geselecteerd – om gefaseerd te kunnen werken - waarmee toch de verschillende doelgroepen worden bereikt: jeugd, ouderen en mensen met een beperking

Vraag 34: Hoe verhoudt de betrokkenheid van scholen en de kinderopvang zich tot de werkagenda die recent door de wethouder met de bestuurders uit het onderwijs is vastgesteld?

De werkagenda is breder dan alleen de samenwerking met de sociaal teams. Het gaat onder andere ook over passend onderwijs. Voor wat betreft de sociaal teams sluiten de afspraken in de werkagenda en de praktijk rondom de sociaal teams op elkaar aan. Een aantal scholen (zeven per proeftuin) werkt in de praktijk uit wat in de werkagenda is afgesproken zodat later alle scholen soortgelijke samenwerking kunnen opbouwen met het sociaal team in elk gebied.

Vraag 35: Wat is de toekomst van MEE?

Wij hebben onlangs een verkennend gesprek met MEE gehad in het kader van de afspraken die wij voor 2015 met MEE moeten maken. MEE wordt vanaf 2015 niet meer door VWS gefinancierd en de

middelen gaan naar de gemeente. Begin mei is een tweede gesprek waarin we in goed overleg kijken wat de mogelijkheden zijn voor bezuinigingen, gezien de korting op het Wmo-budget.

Vraag 36: U refereert naar een gezamenlijk opleidingstraject. Hoe gaat u ervoor zorgen dat de instellingen daar aan meewerken?

Alle organisaties en hun professionals - ook die van de gemeente - hebben een belang om de professionele ontwikkeling op een goed niveau te krijgen en te houden. Het leveren van kwaliteit (een hoge professionele standaard) is voor organisaties van belang om hun 'marktaandeel' te behouden of te vergroten. Wij kunnen op de kwaliteit sturen via de inkoop/contractrelatie. Anderzijds hebben alle organisaties veel te bieden – ze hebben expertise in huis en hebben een eigen trainings- en ontwikkelingsprogramma voor de eigen professionals. Door als gemeente ook op dit terrein een partnerschap te ontwikkelen sluiten we aan bij de kracht en kwaliteit die al aanwezig is en kunnen we –goedkoper- samen de kwaliteit verbeteren. Voor sommige professionals, zoals de huisartsen, geldt dat we met hen geen contractuele relaties (gaan) onderhouden.

Zorgverzekeraar en huisartsen (pagina 5 RV)

Tekst uit de nota

In de Koersnota hebben we aangegeven een aantal werkprogramma's op te stellen om tot uitvoering van de koers te komen. Op 7 februari 2014 hebben wethouders Bak en Nederstigt namens het college met zorgkantoor/verzekeraar Zorg & Zekerheid een samenwerkingsovereenkomst getekend. Met het bijbehorende werkprogramma geven we onder andere invulling aan de door ons gewenste samenwerking in de proeftuinen met sociale teams. Ook op andere onderdelen gaan we samenwerken, zoals inkoop, de inzet van preventieve geestelijke gezondheidszorg (GGZ) en het versterken van de verbindingen met de door de zorgverzekeraar gefinancierde professionals. In het bijzonder geldt dat voor de wijkverpleegkundigen en huisartsen. Ook met de huisartsen bereiden we een werkprogramma voor. Naar verwachting is dit werkprogramma eind maart ambtelijk gereed. Op dit moment werken we samen met de huisartsen en het zorgkantoor bij het maken van een sluitende hulpverlening, waarbij de wijkverpleegkundigen, de praktijkondersteuners van de huisartsen (gericht op ouderen) en de casemanagers dementie een grote rol zullen spelen.

Vraag 37: U heeft afspraken gemaakt met Zorg en Zekerheid. Moet u niet ook afspraken maken met al die andere zorgverzekeraars?

Zorg en Zekerheid heeft drie rollen: 1) zorgverzekeraar, 2) zorgkantoor en 3) financier van de AWBZ. Wij doen met name zaken met Z&Z vanwege de laatste twee rollen. In de rol van zorgkantoor koopt Z&Z voor onze gemeente huisartsenzorg in (namens de zorgverzekeraars) en in de rol van AWBZ-financier kunnen we leren van Z&Z op het gebied van inkoop, sturing, bekostiging. En het is belangrijk dat we afspraken maken omdat instellingen vaak intramurale (AWBZ) zorg en extramurale (WMO) zorg aanbieden. Die hebben dus te maken met twee financiers (gemeente en zorgverzekeraar). Overigens is het op termijn mogelijk interessant ook de samenwerking met andere zorgverzekeraars op te zoeken, maar dat is nu nog niet aan de orde.

Vraag 38: Is het werkprogramma met de huisartsen al gereed?

Het totale en officiële werkprogramma is nog niet gereed. Het kan naar verwachting in mei bestuurlijk bekrachtigd worden. Intussen wordt op dit moment verkend welke rol de huisartsen spelen in de doorverwijzingen naar de jeugdzorg en hoe de samenwerking tussen de huisartsen en de sociaal teams er precies uit gaat zien. Ook wordt gewerkt aan een sluitende keten rond kwetsbare ouderen.

Vraag 39: Op 21 maart verscheen een bericht in de media dat huisartsen alarm slaan over de ouderenzorg omdat door het Rijksbeleid de toegang tot de verzorgingstehuizen wordt beperkt. Intussen is er onvoldoende geregeld om mensen thuis te laten blijven wonen. Herkent u dat beeld?

Ook de huisartsen in Haarlemmermeer hebben zorgen. Per 1 januari is besloten dat er verzorgingshuisplekken verdwijnen terwijl naar het beeld van de huisartsen de bestaande thuiszorgaanbieders nog niet voldoende zijn toegerust. Dat legt een druk op kwetsbare ouderen en mantelzorgers. Overigens hebben we hier geen wettelijke taak in of middelen voor. Het voorbeeld Eigen Haard in Zwanenburg laat zien dat een goede afstemming tussen de betrokken partijen kan leiden tot een goede opvang van een beperkte toegang tot de verzorgingshuizen. De mensen met een zorgvraag die thuis blijven wonen, of zelfstandig in een aanleunwoning in Eigen Haard, krijgen vanuit het zorgcentrum Eigen Haard zorg geleverd. Met name de mensen met een zorgbehoefte zzp 1 tot en met zzp 3 kunnen hier gebruik van maken, maar ook zwaardere categorieën. Dat er (zware) zorgvragers thuis wonen is niet nieuw, ongeveer de helft van de cliënten met een indicatie woont nu ook thuis. Het is geen nieuw fenomeen sinds het beperken van de toegang tot verzorgingshuizen. Wel wordt die groep in de toekomst langzaam veel groter. Dat betekent meer werk voor de thuiszorg en mantelzorg.

Kinderopvang en onderwijs (pagina 5 RV)

Tekst uit de nota

Ook met de professionals bij de (vindplaatsen) kinderopvang, het onderwijs en het consultatiebureau wordt een werkprogramma opgesteld. Dit bestaat uit een gemeenschappelijk kader met een set toegespitste afspraken per deelsegment: voor de 0-4-jarigen, voor het primair en voortgezet onderwijs en het MBO. De afspraken worden opgenomen in de ondersteuningsplannen van het Passend Onderwijs. Het werkprogramma wordt naar verwachting eind maart bestuurlijk vastgesteld en vormt de werkagenda voor de (eerste) periode tot het einde van het schooljaar in 2015. Op 6 februari is de raad in een informatieve raadsbijeenkomst nader geïnformeerd over het werkprogramma.

Vraag 40: Is het werkprogramma gereed? En wat zijn precies de doelstellingen?

Het werkprogramma is gereed en is op 28 maart vastgesteld door de samenwerkingsverbanden voor Primair Onderwijs Voortgezet Onderwijs, SKH (Stichting Kinderopvang Haarlemmermeer) en MBO. Doel is de toegang tot de jeugdhulp vanuit het onderwijs en de kinderopvang samen goed in te richten met gemandateerde professionals, en de jeugdhulp ook qua inhoud en locatie goed aan te laten sluiten op het onderwijsproces. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt over vroeg signaleren en waar nodig snel jeugdhulp erbij, gezamenlijk aanpak onderwijs, jeugdhulp, arbeidsmarkt op het MBO om kwetsbare jongeren goed door te laten stromen naar werk of vervolgonderwijs, en over een goede overgang van de ene school naar de andere.

Vraag 41: Hoe reageert in algemene zin het onderwijs op de koers van de gemeente?

Het onderwijs reageert positief omdat de ambitie eruit spreekt dat we als gemeente en onderwijs samen willen zorgen dat zoveel mogelijk jongeren, ook zij die jeugdhulp nodig hebben, goed hun onderwijsloopbaan doorlopen. De ondersteuningsplannen passend onderwijs voor PO en VO, waarin ook onze koers is opgenomen, kunnen op brede instemming rekenen.

Jeugdbescherming, Jeugdreclassering en het meldpunt AMHK (pagina 5 RV)

Tekst uit de nota

Bij de raadsbijeenkomst is de raad ook geïnformeerd over de nieuwe verantwoordelijkheden voor veiligheid in het sociaal domein. Ter voorbereiding op de nieuwe taken op het gebied van jeugdbescherming en jeugdreclassering zijn we in 2014 al 'virtueel opdrachtgever' van Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam (BJAA). We hebben afspraken gemaakt om hun kennis en expertise op het gebied van drang en toegang over te dragen naar jeugdhulpinstellingen en de sociale teams. Ook werkt Bureau Jeugdzorg mee aan het oefenen met nieuwe werkwijzen. Zo gaan Bureau Jeugdzorg en de Raad voor de Kinderbescherming de sociale teams ondersteunen met een expertteam ("beschermingstafel") bij zaken waarin veiligheidsvraagstukken spelen. Met de gemeenten in de regio Kennemerland hebben we een schets gemaakt van het toekomstige Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK). Het wordt opgebouwd uit het Steunpunt Huiselijk Geweld en de AMK- en crisisonderdelen van de bureaus jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam en Noord-Holland. Er wordt een kwartiermaker aangesteld die de eerste stappen zet naar een uniforme en gezamenlijke werkwijze. De omvorming tot één organisatie komt in een latere fase aan de orde. Ook over pleegzorg en andere vormen van gespecialiseerde jeugdzorg maken we met de gemeenten in Kennemerland afspraken.

Vraag 42: U schrijft over een zogenaamde beschermingstafel. Is die ondersteuning al een feit? En zijn de sociaal teams voldoende deskundig om met veiligheidsvraagstukken om te gaan?

We starten deze maand. De medewerkers van het sociaal team zijn/worden getraind in het omgaan met veiligheidsvraagstukken. BJAA blijft in 2015 beschikbaar om gezinsmanagement te leveren voor gezinnen met veiligheidsproblemen.

Vraag 43: Is er al een kwartiermaker? En welke planning hoort bij dit traject.

De kwartiermaker is afgelopen week begonnen. Het is zijn taak te zorgen dat er op 1 januari 2015 een werkend AMHK staat. Dit doen we eerst via de inhoud overeenstemming tussen de verschillende partijen te krijgen zodat er in ieder geval een AMHK is met samenwerkende organisaties. De omvorming naar een nieuwe organisatie volgt later, dus pas in 2015.

Vraag 44: Welke afspraken bent u voornemens te maken over pleegzorg?

Pleegzorg moet worden ingezet als dat nodig is. Er zal geen financiële drempel zijn voor de inzet van pleegzorg. Dit wil niet zeggen dat er meteen een passend pleeggezin beschikbaar is. De matching kan soms wat meer tijd kosten. Eind 2013 heeft het college hierover een brief gestuurd aan de raad.

Uitvoeringsstructuur Participatiewet (pagina 6 RV)

Tekst uit de nota:

Met onze partners, waaronder ons Sociaal werkvoorziening (SW) bedrijf (dat is de AM Groep) werken we aan een toekomstbestendige uitvoeringsstructuur voor de Participatiewet. Daarbij maken we gebruik van de ervaring en expertise die wij en de AM Groep hebben met de doelgroepen: mensen die afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Daarnaast werken we met aanbieders van arbeidsmatige dagbesteding en de AM Groep aan kwalitatief goede koppelingen tussen arbeidsmatige dagbesteding en (beschut) werken. We moeten ook specifiek nadenken over de toekomst van de AM Groep zelf. De SW voorziening gaat vanaf 2015 "op slot" en nieuwe instroom komt direct onder verantwoording van de gemeente te vallen.

Naast onze lokale inspanningen, werken we ook samen in de arbeidsmarktregio Groot Amsterdam.

Deze regio is door de (landelijke) Werkkamer¹ aangewezen als pilotregio om vorm te geven aan een regionaal Werkbedrijf, zoals afgesproken in het sociaal akkoord. De regio gaat voortvarend te werk om te onderzoeken hoe effectief en efficiënt kan worden samengewerkt op het gebied van arbeidsmarktbeleid en het bemiddelen en begeleiden van werkzoekenden naar werk. Haarlemmermeer als satelliet van arbeidsmarktregio Groot Amsterdam, werkt hier aan mee. We houden daarbij wel vast aan ons uitgangspunt: we doen lokaal wat lokaal kan. De te maken beleidskeuzes op het terrein van werk, re-integratie en inkomen leggen we in het derde kwartaal aan de gemeenteraad voor, als onderdeel van het meerjarig beleidsplan sociaal domein. De verordening wordt in het vierde kwartaal aan de gemeenteraad voorgelegd.

Vraag 45: Wat is op dit moment de stand van zaken omtrent de uitvoeringsstructuur?

Er is verkenner aangesteld om te bezien of de beoogde uitvoeringsstructuur de efficiency- en effectiviteitsslag kan maken die wij willen. Belangrijk is dat de door ons geformuleerde uitgangspunten, zoals het ontdebellen en cliënten zo effectief mogelijk naar werk begeleiden, in deze verkenning wordt getoetst. De resultaten worden voor de zomer verwacht. Daarnaast zijn we in gesprek met partners van dagbesteding, arbeidsmatige dagbesteding, beschut, re-integratie en werk om te kijken hoe we in de toekomst gaan samenwerken. Ook de werkgevers hebben hierbij een cruciale rol. Ook hierbij is het doel efficiënt(er) en effectief(er) samen te werken. In dit onderzoek wordt tevens onderzocht hoe de gemeente sociaal ondernemen (sociale firma's) kan faciliteren.

Vraag 46: Is al bekend hoeveel beleidsvrijheid we krijgen om zelf een dergelijke structuur op te bouwen?

Wij gaan ervan uit dat we deze beleidsvrijheid krijgen. Op een aantal onderdelen is nog onduidelijk of zaken lokaal of regionaal moet worden vormgegeven. Een voorbeeld hiervan is de positionering van het nieuwe beschut werken. Deze zaken worden uitgezocht in de Werkkamer. Voor Haarlemmermeer specifiek in de pilot werkbedrijf Groot-Amsterdam. Haarlemmermeer maakt deel uit van de pilot

Vraag 47: Hoe zit het met de toekomst van de AM Groep?

In de nieuwe uitvoeringsstructuur is de AM-groep één van de partners met wie wij de nieuwe uitvoeringsstructuur ontwikkelen. Daarnaast zijn we met de gemeenten in de GR in gesprek over de toekomst. Het gaat over de mensen die nu gebruik maken van de SW-voorziening bij de AM Groep. De raad wordt over de voortgang en keuzes geïnformeerd en waar nodig geconsulteerd

Dagbesteding (pagina 6 RV)

Tekst uit de nota

Dagbesteding kan een arbeidsmatig karakter hebben of een meer zorgkarakter. In de Koersnota hebben we aangekondigd dat we arbeidsmatige dagbesteding meer gaan verbinden met het beschut werken. We kijken naar de hele keten van participatie: van arbeidsmatige dagbesteding tot volledig betaald werk (eventueel met begeleiding). In februari heeft een werkconferentie plaatsgevonden met de aanbieders van arbeidsmatige dagbesteding en de AM Groep. Het is een grote meerwaarde dat de verschillende aanbieders elkaar hebben ontmoet. Ondanks dat zij zich op hetzelfde werkterrein begeven is gebleken dat zij een beperkt beeld hebben van wat de ander aanbiedt en voor welke doelgroep. Beelden zijn uitgewisseld en bijgesteld. Daarnaast is er hard gewerkt om stappen te zetten naar de toekomstige samenwerking tussen de gemeente en de aanbieders. Er is een groot besef van urgentie.

In maart volgt een tweede werkconferentie met aanbieders van niet-arbeidsmatige dagbesteding.

¹ Samengesteld met SZW, gemeenten, vakbonden en werkgevers

Een belangrijk uitgangspunt is de 'kanteling' binnen de dagbesteding: wat kan je laagdrempelig in de wijk aanbieden, als algemene voorziening met verschillende doelgroepen, voor welke doelgroepen is dat mogelijk en voor welke absoluut niet? We presenteren bij deze conferentie ook de uitkomsten van een gemeenschappelijk onderzoek met onze buurgemeenten naar een efficiëntere manier van het organiseren van het huidig aanbod van dagbesteding. Daarnaast gaan we in gesprek met cliënten: wat vinden zij van het huidig aanbod, wat zouden zij graag anders zien, wat zijn randvoorwaarden als de gemeente de dagbesteding anders gaat organiseren?

Vraag 48: U hebt in maart de tweede werkconferentie gehad. Wat zijn daarvan de conclusies? En heeft u de cliënten al gesproken? Wat zeggen zij?

Een aantal hoofdconclusies:

- Het combineren van doelgroepen is niet voor elke doelgroep mogelijk; kijk goed naar de behoeften en beperkingen van elke doelgroep (en elk individu).
- Lichtere vormen van dagbesteding kunnen voor bepaalde groepen goed voldoen, indien zorgverlening snel (op afroep) beschikbaar is, vanuit zorgcentra of wijkverpleging.
- Er zijn verschillende combinaties mogelijk, vanuit diverse zorgverleners met Sportservice bijvoorbeeld, of samen met Meerwaarde. In dorps- en wijkaccommodaties in plaats van het zorgcentrum. Laagdrempelige inloop maakt het mogelijk vanuit actuele vragen iets op te zetten en te signaleren dat een activiteit gemist wordt.
- Het is de uitdaging om combinaties te vinden van beschikbare ruimtes, benodigde inzet van organisaties en personeel (incl. vrijwilligers) en de financiering. Er kan meer door wijkbewoners gebruik worden gemaakt van Awbz- faciliteiten (op andere tijdstippen).
- Het onderscheid arbeidsmatig/niet-arbeidsmatig is niet altijd scherp te maken. Arbeidsmatige vormen gaan ook niet uit van een reguliere productie. Bij meer samenwerking tussen de gebieden 'werkvoorziening', 'dagbesteding', 'onderwijs/sociale activering' wordt voorkomen dat eenmaal opgedane vaardigheden verloren gaan.

Daarnaast hebben wij op 5 maart een groep van dertig cliënten dagbesteding geconsulteerd over de veranderingen die op komst zijn. Zij geven aan tevreden te zijn met de dagbesteding die ze nu krijgen. Ook over de activiteiten en de begeleiding zijn de cliënten zeer te spreken. Randvoorwaarden voor een goede dagbesteding zijn volgens de cliënten o.a. deskundig personeel (zowel professioneel als vrijwillig), toegankelijke locaties en niet te grote groepen waar men zich veilig en vertrouwd kan voelen. Het krijgen van voldoende aandacht, een vaste structuur met vaste gezichten en afwisseling in activiteiten vindt men belangrijk. Over het combineren van verschillende doelgroepen binnen een activiteit zijn de meningen verdeeld en dit verschilt ook weer per doelgroep. Voor sommigen lijkt dat niet prettig, anderen zien juist ook weer kansen: zo kan je mensen met andere beperkingen zelf ook weer helpen en het is ook leuk om in contact met andere mensen te komen.

Vraag 49: Hoe gaat u nu verder met de conclusies? Op welke manier gaat u er voor zorgen dat er daadwerkelijk meer verbinding bestaat?

De conclusies worden nu verder uitgewerkt in het meerjarig beleidsplan. Het ontwikkelen van nieuwe vormen van dagbesteding is een proces dat niet in het komend half jaar gerealiseerd zal zijn. Het is een proces dat wij samen met de aanbieders verder zullen vorm geven de komende jaren.

Vraag 50: Bent u op de hoogte in hoeverre instellingen zelf initiatieven ondernemen? Kunt u een paar voorbeelden noemen?

Uit de gesprekken die wij met aanbieders blijkt dat aanbieders zelf al diverse maatregelen nemen om dagbesteding effectiever en efficiënter te organiseren. De samenwerking wordt ook steeds meer opgezocht en aanbieders zijn, ten opzichte van een jaar geleden, zelf ook al veel meer 'ontschot' aan

het denken. Zo horen wij van diverse aanbieders dat zij bijvoorbeeld cliënten dichter in de buurt in een dagbestedingslocatie plaatsen, om zo de vervoerskosten te beperken. Ook wordt steeds meer de samenwerking gezocht. Een voorbeeld van een nieuw initiatief waarbij de samenwerking wordt gezocht is de Sociëteit in Nieuw Vennep, een samenwerkingsverband tussen gemeente, Meerwaarde, Cordaan, Amstelring, Pier K en PCSOH. Hierbij wordt gewerkt met vrijwilligers onder coördinatie van een beroepskracht. Dit is een goed voorbeeld van een nieuwe, meer laagdrempelige vorm van dagbesteding waarbij de samenwerking met welzijn wordt gezocht.

Doelgroepenvervoer (pagina 7 RV)

Tekst uit de nota

In de Koersnota is ook aangegeven dat we laten onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om het doelgroepenvervoer efficiënter en effectiever te organiseren. Het advies van de onderzoekers is dat Haarlemmermeer het beste in samenwerking met de gemeenten in de regio Kennemerland kan toewerken naar een zogenaamde regiecentrale voor verschillende vervoersvormen samen. De regie en planning wordt in het plan gelegd bij de regiecentrale en losgeknipt van de uitvoering (door verschillende vervoerders). In maart bespreken we het advies met de buurgemeenten.

Vraag 51: In maart heeft u met de buurgemeenten het advies besproken. Wat is daaruit de conclusie?

We gaan nu (conform advies) verder met de gemeenten in Kennemerland en richten ons daarbij op:

- het ontwikkelen en implementeren van een beleidsplan Kanteling Mobiliteit: hoe kunnen we anders omgaan met locatiekeuze van activiteiten, hoe zorgen we dat cliënten waar mogelijk meer beroep doen op regulier OV, etc.
- het toewerken naar regionale samenwerking per 1 januari 2016 op het gebied van doelgroepenvervoer, waarbij de verschillende vervoersvormen mogelijk onder een regiecentrale worden gebracht.

Haarlemmermeer is trekker van dit project. We ontvangen een subsidie van de provincie Noord-Holland.

Scheiden van wonen en zorg (pagina 7 RV)

Tekst uit de nota:

We hebben in januari en februari workshops georganiseerd met de zorgvastgoedeigenaren en zorgleveranciers om vraag en aanbod in beeld te brengen. Het gaat dan om het samenbrengen van demografische ontwikkelingen (vraag), de beschikbaarheid van intramurale capaciteit (die sterk inkrimpt) en geschikte woningen om zelfstandig te blijven wonen. Het doel is afstemming te zoeken tussen de partijen. We stemmen daarbij af met het zorgkantoor, dat per 1 januari 2015 in de intramurale capaciteit toewijst. De komende maanden maken partijen op basis van deze informatie strategische afwegingen ten aanzien van hun contractering en inkoop, (zorg)dienstverlening en vastgoed.

Vraag 52: Kunt u toelichten wat u precies met de laatste zin bedoelt?

Dit voorjaar maakt het zorgkantoor Zorg en Zekerheid bekend welke intramurale capaciteit wordt ingekocht bij de zorgorganisaties die de zorgdienstverlening gaan leveren binnen en buiten de verzorgingshuizen (het zorgvastgoed). Op basis van de capaciteitsverdeling over zorgorganisaties en verzorgingshuizen maken zij een strategische afweging: welke en hoeveel zorg wordt de komende

jaren geleverd en welk vastgoed is daarvoor nodig? Dat kan bijvoorbeeld leiden tot aanpassingen in het niveau van zorgdienstverlening of het ombouwen van verzorgingshuisplaatsen naar aanleunwoningen. In eerste instantie hebben de zorgorganisaties daarin de leidende rol. De gemeente komt pas in beeld bij de inkoop van (een zeer beperkt deel van) de persoonlijke verzorging.

Vraag 53: Wat is onze rol eigenlijk precies in dit vraagstuk?

De gemeente heeft de rol van procesbewaking vanuit het maatschappelijk belang. Afstemming van de veranderende vraag met het aanbod en het veranderende speelveld van de betrokken partijen leidt tot een gecoördineerde transitie. Partijen kennen elkaars verantwoordelijkheden, weten elkaar te vinden indien zij informatie nodig hebben voor hun eigen bedrijfsvoering. Bijvoorbeeld: een zorgorganisatie vraagt bij het zorgkantoor de budgetten na, en bespreekt met de vastgoedeigenaar in hoeverre de nieuwe zorgvraag geleverd kan worden in het bestaande verzorgingshuis of dat er verbouwd moet worden. En zo ja, op basis van welke verwachting welke ingreep gedaan kan worden.

Algemene voorziening in de Wmo (pagina 7 RV)

Tekst uit de nota

In de nieuwe Wmo wordt het treffen van algemene voorzieningen als specifieke taak neergelegd bij het college. Een algemene voorziening is een aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op het versterken van zelfredzaamheid en participatie, of op opvang. Door middel van een lichte toets wordt beoordeeld of iemand tot de doelgroep van algemene voorziening behoort. De term algemene voorziening zoals deze in de Wmo gebruikt wordt, is daarmee anders dan de algemene voorzieningen die al bestaan en die voor alle inwoners vrij toegankelijk zijn.

We verkennen de mogelijkheden om gebruik te gaan maken van algemene Wmo-voorzieningen. Het is van belang dat per gebied duidelijk wordt welke voorzieningen (zoals huishoudelijke hulp en scootmobielen) als algemene voorzieningen ingezet kunnen worden en in welke vorm (zoals dienstencheques of hulpmiddelenpools).

Vraag 54: Wanneer verwacht u meer te kunnen zeggen over welke voorzieningen als algemene voorzieningen ingezet kunnen worden?

Voor de zomer hebben we meer duidelijkheid hebben over de voorzieningen die als algemene voorziening ingezet kunnen worden. Voorstellen hiervoor worden opgenomen in het beleidsplan dat na de zomer aan de raad wordt voorgelegd.

Vraag 55: U noemt de huishoudelijke hulp (HBH) als mogelijke algemene Wmo-voorziening. Er wordt door het Rijk komend jaar 40% bezuinigd op het budget. Houdt dit verband met elkaar?

Het inrichten van HBH als algemene voorziening heeft twee uitgangspunten. Enerzijds past dit binnen de doelstelling van de Wmo en het sociaal domein (eigen verantwoordelijkheid, zelfredzaamheid). Maatwerkvoorzieningen worden ingezet als de inwoner het niet zelf of met behulp van de omgeving kan oplossen. Anderzijds vraagt de bezuiniging van 40% ook om op een andere manier met de hulp bij het huishouden om te gaan.

Vraag 56: Heeft u al een idee over hoe u de 40% bezuiniging op de HBH wilt opvangen?

Wij denken dat met het inzetten van een algemene voorziening voor schoonmaakhulp de bezuiniging kan worden opgevangen, zij het misschien niet in één keer. Hiervoor is verder onderzoek naar de financiële consequenties van het inzetten van algemene voorzieningen noodzakelijk. Wij verwachten

hier voor de zomer meer duidelijkheid over te hebben. Het volgende college zal hierover voorstellen moeten doen.

Sturing, inkoop en bekostiging (pagina 7 RV)

Tekst uit de nota:

We hebben aangegeven dat we (binnen vijf beleidsgroepen) categorieën hebben benoemd om de activiteiten in het sociaal domein te ordenen. Voor al deze categorieën zijn zogenaamde 'inkoopstrategieën' ontwikkeld. Deze bestaat enerzijds uit een inventarisatie van de bestaande situatie (wat wordt geleverd door welke partijen, voor hoeveel burgers en hoe tevreden zijn deze burgers). Anderzijds kijken we naar de beleids- en inkoopvisie voor de langere termijn (richting 2018). Daarnaast wordt voor alle relaties die we onderhouden in kaart gebracht, waarop gestuurd moet worden om het opdrachtgeverschap goed vorm te geven. Het gaat om uitvoerende instellingen, maar ook de professionals bij de vindplaatsen en medefinanciers zoals het zorgkantoor of regiogemeenten. We werken toe naar een zo praktisch mogelijk sturingsinstrumentarium, waarmee we regie houden op kwaliteit in relatie tot de inzet van middelen, passend bij de behoefte van de burger. Onderdeel van het sturingsinstrumentarium is de bekostiging. We werken aan bekostigingsvormen die de beste prikkels geven. Ook het Persoonsgebonden Budget (PGB) is een manier van bekostiging. We verwachten dat we in het tweede kwartaal inzicht hebben in de inkoopstrategieën per categorie, inclusief de optimale manier van bekostigen. Voor het hele sociaal domein wordt een sturingsmethodiek bepaald, waarbij voor de verschillende categorieën nuances kunnen worden aangebracht, die te maken hebben met wetgeving, doel, aard en omvang van de te leveren diensten. Het vraagstuk van inkoop, sturing en bekostiging is complex. We stellen voor om de raad nader te informeren in een informatieve raadsbijeenkomst in het tweede kwartaal.

Vraag 57: Kunt u iets meer zeggen over het proces rondom inkoop? Wat is de planning daarvan?

Eerder zijn de aanbieders op hoofdlijnen geïnformeerd over de planning en onze uitgangspunten. Inhoudelijk zijn we (groepsgewijs) al langer in gesprek over innovaties. We gaan met in elk geval de grootste aanbieders (een stuk of tien) vanaf eind april individuele gesprekken voeren. Waarschijnlijk worden dat drie gesprekken per aanbieder. Twee daarvan vinden voor de zomer plaats. Het laatste moet leiden tot ondertekening van contracten (na de zomer). We beraden er ons nog op hoe het proces inrichten voor de (tientallen) andere kleinere aanbieders. Zie ook vragen 58, 62 en verder.

Vraag 58: Eerder hebben we gesproken over wat we lokaal, regionaal en bovenregionaal inkopen. Kunt u hier iets meer over zeggen?

Voor de nieuwe taken uit de Wmo geldt dat we die zoveel mogelijk zelfstandig als gemeente gaan inkopen. Op het gebied van jeugdzorg doen we sommige zaken zelf (ambulante jeugdhulp bijvoorbeeld), anderen met Kennemerland (AWBZ-jeugdzorg, AMHK bijvoorbeeld) en voor andere zorg sluiten we aan bij de SRA, zoals Jeugdhulp plus of residentiële zorg. De begeleiding voor mensen met complex niet-aangeboren hersenletsel zullen wij regionaal regelen en dit zal via Haarlem worden ingekocht. Respijtzorg voor jeugdigen kopen wij in samen met Kennemerland. We sluiten wel zelf de contracten af. Op de introductieavond in mei of de informatieve bijeenkomst in juni informeren we u nader over de inkoop in het sociaal domein.

Vraag 59: We horen veel in de media over zorgen van gemeenten. Deelt u die en wat is volgens u de grootste zorg? Kunt u ook aangeven hoe u met deze zorgen zelf omgaat?

Wij delen de zorgen. Die gaan met name over grote onduidelijkheden over budget, bezuinigingen en gegevens over de doelgroepen. We nemen actief deel aan de lobby en onderhandelingen vanuit G32 en VNG. We stellen ook vast dat er onzekerheden blijven. We wachten echter niet af.

Vraag 60: Hoe verloopt de budgetbewaking, zodat iedereen gedurende het hele jaar zorg kan ontvangen?

Daar kunnen we nu nog geen antwoord op geven. Te denken valt aan budgetplafonds. Dit wordt komende weken verder uitgezocht. Wel stellen we vast dat de staatssecretaris aan jeugdigen de garantie heeft afgegeven dat zij altijd aanspraak op jeugdhulp houden. Hoe zich dat verhoudt tot het feit dat gemeenten moeten bezuinigen is spannend. De staatssecretaris heeft daarover de uitspraak gedaan dat gemeenten dan "maar moeten bijleggen". Wij verwachten u ook hierover in de introductiebijeenkomst op 21 mei of de informatieve bijeenkomst in juni u hierover uitgebreider te kunnen informeren.

Vraag 61: kunt u al wat meer zeggen over het PGB? Welk beleid kunnen we daarvoor verwachten?

Antwoord: Zowel binnen de nieuwe Wmo als binnen de Jeugdwet blijft de mogelijkheid om te kiezen voor een PGB bestaan. In de basis zijn beide PGB-regelingen gelijk. Er worden vanuit de twee nieuwe wetten drie voorwaarden gesteld aan de aanvrager van een PGB:

1. Het college moet de aanvrager in staat achten om de aan het PGB verbonden taken op verantwoorde wijze uit te voeren.
2. De aanvrager moet motiveren dat het door de gemeente gecontracteerde aanbod aan Zorg in Natura niet toereikend is.
3. Naar het oordeel van het college moet gewaarborgd zijn dat de met het PGB ingekochte diensten/hulpmiddelen etc. van een goede kwaliteit zijn.

. Gemeenten hebben op de volgende onderdelen beleidsvrijheid bij de verstrekking van het pgb:

1. Wij bepalen de wijze waarop de hoogte van het PGB wordt vastgesteld
2. Wij mogen een aanvraag weigeren als de kosten van het PGB hoger zijn dan de kosten van een maatwerk- of individuele voorziening
3. Wij bepalen onder welke voorwaarden de PGB houder de mogelijkheid heeft om diensten, hulpmiddelen etc. te betrekken van een persoon die tot het eigen sociale netwerk behoort.
4. Indien de PGB -houder onjuiste gegevens verstrekt, mogen wij het PGB herzien of intrekken

In de verordening zullen wij ons beleid rondom het PGB vastleggen. Hierin zijn op dit moment nog geen keuzen gemaakt.

Afspraken met instellingen (pagina 8 RV)

Tekst uit de nota:

In de komende maanden voeren we de inkoopstrategieën uit en sluiten we overeenkomsten met uitvoerende partijen, om de continuïteit van zorg vanaf 2015 te waarborgen. Eind februari gaan we met de instellingen in gesprek over de inkoop- en sturingskoers en planning. In het tweede kwartaal gaan we met hen dieper in op de mogelijke innovaties binnen de verschillende categorieën, zodat deze meegenomen kunnen worden in de af te sluiten overeenkomsten in de tweede helft van 2014. Vanwege het overgangsrecht continueren we de samenwerking met bestaande partijen voor 2015 en

eventueel 2016. De financiële kaders waarbinnen we dat doen, stellen we vast na het verschijnen van de meicirculaire 2014. Voor de jeugdzorg gelden andere afspraken (zie onder). We houden daarbij de mogelijkheid in de contracten open, om de kwaliteit van ondersteuning ook op de korte termijn te verbeteren binnen de financiële mogelijkheden die we krijgen. Er vindt in de komende jaren een overgang plaats naar steeds meer marktwerking door het sluiten van overeenkomsten naar aanleiding van een aanbesteding. De invoering is geleidelijk, om enerzijds continuïteit van zorg te bieden aan onze inwoners en anderzijds de markt mee te nemen in het ontwikkeltraject dat voor ons ligt.

Vraag 62: U schets een proces in de tijd. Verloopt dit proces conform planning?

Het proces verloopt conform planning zij het in een wat andere volgorde dan de nota suggereert. We zijn al langer in gesprek over de inhoudelijke innovaties. De instellingen zijn ook geïnformeerd over de globale uitgangspunten en planning. Eind deze maand worden de eerste gesprekken gevoerd gericht op daadwerkelijke contractering. Deze eerste gesprekken zijn vooral verkennend van aard en gaan over de wijze we willen sturen en bekostigen, de financiële kaders, de ruimte voor innovatie en verdere planning. Ook voor de zomer volgt dan een tweede gesprek waarin er verdieping plaatsvindt op inhoud en contract. Pas na de zomer ronden we het proces af met daadwerkelijke contractering. Zo is het ook gecommuniceerd met de aanbieders. Overigens richten we ons in eerste instantie op de tien grootste aanbieders die gezamenlijk zo'n tachtig procent van onze inwoners bedienen / budget besteden. Zie ook vraag 57.

Vraag 63: Betekent deze tekst dat u feitelijk geen andere partijen contracteert of de markt op gaat?

Het betekent dat we geen grote open aanbesteding doen, maar contractgesprekken aan gaan met de bestaande aanbieders. Dat is volgens ons de enige manier om continuïteit van zorg te bieden, te voorkomen dat instellingen omvallen (met alle gevolgen van dien) en bovendien om het behapbaar te houden in dit toch al complexe proces dat onder grote tijdsdruk staat. Het betekent niet dat we per definitie geen nieuwe contacten zouden kunnen aangaan met (voor ons) nieuwe aanbieders. Maar vooralsnog hebben we daar geen intentie toe.

Vervolg op transitiearrangement Jeugd (pagina 8 RV)

Tekst uit de nota

In december 2013 hebben we met de gemeenteraad het transitiearrangement jeugd besproken. Als vervolg op het transitiearrangement vinden nadere gesprekken met de instellingen plaats. We maken conform dit transitiearrangement afspraken voor 2015 tot een maximum van tachtig procent van het budget dat in de decembercirculaire is aangekondigd. Zo houden we twintig procent over voor vernieuwing en andere inzet. Doel is om voor de instellingen uiterlijk 1 april 2014 het transitiearrangement te concretiseren en om na het verschijnen van de meicirculaire 2014 duidelijkheid te geven over het budget waar ze in 2015 jeugdhulp voor moeten leveren. Dit is tevens de opstap naar de contractering (subsidieëring of inkoop). Deels doen we dit (nog) in overleg met de gemeenten in de Stadsregio Amsterdam, vooral waar het de jeugd- en opvoedhulp betreft. Voor de jeugd-GGZ en jeugd-(L)VB en andere jeugdvoorzieningen die uit de AWBZ overkomen, doen we dit samen met het zorgkantoor en de gemeenten in de regio Kennemerland.

Vraag 64: U stelt dat uiterlijk 1 april het transitiearrangement voor de instellingen geconcretiseerd wordt. Dat is inmiddels geweest. Wat bedoelt u hier precies mee en hebben de jeugdinstanties nu de helderheid die beloofd is?

De instellingen die momenteel door de SRA gefinancierd worden krijgen deze maand een brief, waarin hen wordt aangegeven dat ze in ieder geval kunnen rekenen op een bepaald budget, waarvoor de gezamenlijke SRA-gemeenten jeugdhulp bij hen gaan afnemen. Dit is gebaseerd op de 80% garantie per zorgsoort uit de transitie-arrangementen. Omdat het moeilijk is de juiste cijfers te krijgen kon dit niet eerder. De instellingen weten ervan, want inmiddels is met hen ook het inkooptraject gestart met het afstemmen van concept inkoopcontracten voor specialistische zorg.

Voor de jeugd AWBZ en jeugd GGZ werken we samen met de gemeenten uit Kennemerland. Daar hadden we afgesproken in het transitiearrangement, dat de instellingen samen met een voorstel zouden komen hoe ze 7% in 2015 olopend tot 17% in 2017 bezuinigen. De instellingen hebben daarover dus al duidelijkheid en hen is gevraagd het zelf in te vullen. Als die voorstellen er niet tijdig zijn dan wordt in de individuele inkoopgesprekken alsnog die korting opgelegd.

Vraag 65: U doet de contractering deels in overleg met de SRA en Kennemerland. Welke contractering doen we helemaal zelfstandig?

We doen de contractering van de ambulante jeugdhulp, waarmee onze gebiedsaanpak in samenhang met de sociaal teams wordt ingericht helemaal zelf.

Vraag 66: Is er naar uw mening voldoende ruimte om echt te vernieuwen in het sociaal domein in 2015 (in de contracten)?

De vernieuwing is niet iets wat op het moment van transitie helemaal geregeld moet of kan zijn. De ruimte zal in 2015 beperkt zijn. We proberen wel ruimte te houden in de contracten. We hebben overigens al eerder als stadsregio met de jeugdhulpinstellingen de vernieuwingsweg ingezet. Er is al veel residentiele hulp omgebouwd tot ambulante hulp, er zijn multifocale trajecten, het bureau jeugdzorg is anders gaan werken. In 2015 zetten we verdere stappen met de sociaal teams. Qua inkoop worden het ook andere, zakelijker contracten met de instellingen, zeker waar die voorheen gesubsidieerd werden. Vernieuwing gaat de komende jaren door.

Regionale samenwerking bij inkoop (pagina 8 RV)

Tekst uit de nota

Met de gemeenten in de regio Kennemerland werken we nu verder uit hoe we gezamenlijk kunnen optrekken bij de inkoop van specialistische zorg. Per taak wordt bekeken welke vorm van samenwerking het meest nuttig is, van 'licht' naar 'zwaar':

- uitwisselen van kennis
- gezamenlijk bepalen van randvoorwaarden richting opdrachtnemers/aanbieders
- gezamenlijk inkopen
- een gezamenlijke inkooporganisatie

Met de andere regio's die deel uitmaken van de Metropoolregio Amsterdam willen we in ieder geval afspraken maken over de verantwoording en informatie-eisen die we van de instellingen vragen. Dit in verband met terugdringen van de administratieve last, zie ook de volgende paragraaf.

Vraag 67: Is er al meer bekend over de mate van samenwerking?

Met de gemeenten in Kennemerland worden gezamenlijk afspraken met instellingen gemaakt over de inkoop van Jeugd-AWBZ en Jeugd-GGZ. Haarlemmermeer sluit een eigen inkoopcontract met deze aanbieders. Met de Stadsregio worden alleen voor de eerste paar jaar gezamenlijk afspraken gemaakt

met aanbieders over de inkoop van specialistische jeugd- en opvoedhulp (niet-ambulant). Ook hier sluit Haarlemmermeer een eigen inkoopcontract met deze aanbieders.

Vraag 68: heeft u met al die gemeenten voor 2015 al afspraken over verantwoording en informatie-eisen?

Nee, deze afspraken zijn er nu nog niet, maar deze liggen wel in het verlengde van de gezamenlijke afspraken over inkoop. Gemeenten zitten nu middenin dat inkoopproces en we verwachten daar binnenkort dan ook meer duidelijkheid over te kunnen geven.

Regionaal sectorplan zorg (pagina 9 RV)

Tekst uit de nota

De transities hebben effect op de werkgelegenheid in de zorg- en welzijnssector. Op de korte termijn wordt personeel boventallig en niet iedere aanbieder kan dat zelf opvangen. Voor de sector is de frictie tussen vraag en aanbod van tijdelijke aard, omdat de vraag naar personeel in de sector na 2017 weer zal groeien en boventallige medewerkers van nu straks weer nodig zijn. De zorgaanbieders in de regio's Kennemerland en Amstelland-Meerlanden bereiden daarom een Regionaal Sectorplan Zorg voor om het mobiliteitsvraagstuk in de zorg zo goed mogelijk op te pakken. Het plan beoogt de verandering van marktordening met zo min mogelijk maatschappelijke onrust te laten verlopen, teneinde het vertrouwen van medewerkers en cliënten zoveel mogelijk te behouden. Daarnaast is het doel medewerkers te stimuleren zich aan te passen aan de nieuwe competenties en arbeidsvoorwaarden die in de toekomst gaan gelden. Het plan wordt ingediend bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid dat middelen beschikbaar stelt voor dergelijke plannen. Haarlemmermeer en de andere regiogemeenten ondersteunen het initiatief en faciliteren de aanbieders bij de opstelling ervan.

Vraag 69: Heeft onze gemeente een verantwoordelijkheid in dit sectorplan?

Nee, dat hebben we formeel niet. Maar we vinden het wel belangrijk om bij te dragen aan de 'zachte landing' van de veranderingen in het sociaal domein.

Vraag 70: Op welke manier ondersteunt en faciliteert onze gemeente het sectorplan

De gemeenten ondersteunen het met een bescheiden financiële bijdrage.

Outcome- en prestatie-indicatoren in het jeugdstelsel (pagina 9 RV)

Tekst uit de nota

De gemeenteraad heeft bijzondere aandacht gevraagd voor de sturing op outcome en prestaties in de jeugdzorg. Outcome-indicatoren zijn gericht op het resultaat waar je het uiteindelijk voor doet, zoals dat de jeugdige veilig en gezond opgroeit of dat de zelfredzaamheid is versterkt. Omdat deze resultaten beïnvloed worden door meerdere factoren zijn ze geschikt om de totale aanpak van de gemeente te beoordelen, maar minder om de prestaties van een bepaalde hulpaanbieder te beoordelen. Indicatoren die gemeenten helpen om de kwalitatief de meest gewenste en juiste ondersteuning in te kopen zijn niet zozeer outcome-, maar prestatie-indicatoren.

In de jeugdsector bestaat nu geen uniforme informatie. Elke deelsector heeft zijn eigen definities en indicatoren. Binnen de jeugd- en opvoedhulp worden doorgaans drie indicatoren gebruikt: cliënttevredenheid, doelrealisatie en afname ernst van de problematiek. Ook in de jeugd-GGZ zijn indicatoren ontwikkeld. De bestaande indicatoren sluiten nog niet goed aan bij de beoogde

hervormingen in het sociaal domein. We staan voor de opgave om te komen tot de juiste mix van outcome- en prestatie-indicatoren waarmee een goed beeld ontstaat van de prestaties van de afzonderlijke hulpaanbieders en van het beleid van de gemeente. We werken daarbij samen met de gemeenten in de regio Kennemerland. We hebben einde van dit jaar een set indicatoren ontwikkeld, zowel voor het beoordelen van prestaties van instellingen als van de outcome van het beleid.

Vraag 72: Als u eind van het jaar met een set van indicatoren komt, hoe verhoudt zich dat tot de planning waarbij de gemeente al eerder de inkoop moet doen?

We moeten ons blijven realiseren dat we niet in één keer de hardnekkige patronen in het sociaal domein per 1 januari weggenomen hebben. Dat zou ook onverstandig zijn want om daar aan te kunnen werken, moeten we de patronen zelf beter leren kennen. Dat doen we feitelijk pas echt als we er straks zelf over gaan. Met andere woorden: we werken aan een andere manier van sturen, maar dat is een langere termijn traject. Wel proberen we in de contracten met aanbieders ruimte te houden om in 2015 de nodige stappen te zetten voor vernieuwing.

Beroep, bezwaar en bejegening (pagina 9 RV)

Tekst uit de nota

Bij de bespreking met de raad over de koers voor het sociaal domein, hebben we toegezegd met voorstellen te komen over klachtenrecht en ombudsman. Op dit moment brengen we de vraagstukken betreffende cliëntenrechten, beroep en bezwaar, evenals bejegening, klachtenregelingen en ombudsman in kaart. Voor de zomer komen we met een voorstel.

Vraag 73: In maart heeft de raad een brief ontvangen van het college waarin gesteld wordt er geen gemeentelijke ombudsman komt. Hoe verhoudt die brief tot deze tekst in de voortgangsnota?

Het college heeft in de brief aan de raad geschreven dat elke gemeente een eigen klachtenmeldpunt, waar klachten op objectieve wijze worden onderzocht. Indien de klager het niet eens is met het oordeel van het klachtenmeldpunt kan een klacht worden voorgelegd aan de nationale ombudsman of een gemeentelijke ombudsman. Wij hebben gekozen voor aansluiting bij de nationale ombudsman. De ervaringen met de werkwijze van de nationale ombudsman zijn goed en vormen geen aanleiding om aansluiting te zoeken bij een gemeentelijke ombudsman. Voor de volledigheid: aansluiting bij een gemeentelijk ombudsman zou dus betekenen dat de mogelijkheid van het voorleggen van een klacht aan de nationale ombudsman wegvalt.

Zaken als cliëntenrechten, beroep en bezwaar, bejegening, klachtenregelingen en ombudsman worden in onderlinge samenhang aan de raad voorgelegd in het meerjarig beleidsplan sociaal domein dat na de zomer naar de raad gaat. Wel verwachten wij de raad over dit onderwerp in de informatieve bijeenkomst in juni – vooruitlopend op het beleidsplan – te kunnen informeren.

Informatievoorziening (pagina 9 RV)

Tekst uit de nota

Een belangrijk vraagstuk in het sociaal domein betreft de informatievoorziening. Inwoners, professionals bij vindplaatsen, instellingen en sociale teams vinden elkaar niet vanzelf. Daar zijn niet alleen concrete afspraken voor nodig, maar ook digitale ondersteuning. De gewenste vorm verschilt per samenwerkingsrelatie. Op dit moment communiceren de professionals grotendeels via e-mail en telefoon. Met de belangrijkste vindplaatsen is eind 2014 een (vorm van) digitale koppeling

gerealiseerd met Mens Centraal. Mens Centraal wordt gebruikt bij de twee proeftuinen met sociale teams en groeit mee met de 'leerstappen' die in beide teams worden gezet. Het ondersteunt de medewerkers bij dossiervorming, cliëntgesprek, coördinatie en voortgang van zorgaanbod. Hierbij houden we rekening met de privacy van onze inwoners. Er zijn heldere en juridisch geborgde afspraken nodig over wie welke informatie mag zien. Toestemming van cliënten, convenanten met zorgaanbieders en een privacy-protocol vormen daarvoor de grondslag. We verkennen de landelijke kaders, de keuzes die andere gemeenten maken en hoe we daar praktisch mee om kunnen gaan. Vanaf 2015 hebben we te maken met veel meer contractpartners (zorgaanbieders). Elk zorgaanbod leidt tot een factuur aan de gemeente. We werken toe naar een, digitaal ondersteunde, systematiek hoe controle op geleverde zorg en de facturatie eenduidig in lijn met onze uitgangspunten kan plaatsvinden. Ook maken we afspraken over beleids- en sturingsinformatie. Ons doel is een systematiek te ontwikkelen, waarmee deze informatie snel en flexibel gegenereerd kan worden. De uitdagingen van het sociaal domein zijn nieuw. Deels vragen deze uitdagingen om nieuwe oplossingen. Maar de bestaande, onderliggende infrastructuur is goed te gebruiken. We gaan er bij de doorontwikkeling vanuit dat zoveel mogelijk gebruik gemaakt kan worden van bestaande systemen en werkwijzen.

Interne organisatie (pagina 10 RV)

Tekst uit de nota

Op dit moment worden de gemaakte keuzes in de koers voor het sociaal domein vertaald naar de operationele voorbereiding van de gemeentelijke organisatie. Het gaat om een nadere uitwerking van de vraag welke taken (toegang) we als gemeente zelf (blijven) doen, hoe en waar we inkoop, subsidies en contractmanagement organisatorisch beleggen, wat de gevolgen zijn voor de financiële administratie, de aansturing van sociale teams en dergelijke. We verwachten dat er nadere keuzes gemaakt moeten worden, die (op termijn) gevolgen hebben voor de inrichting van (onderdelen van) de ambtelijke organisatie. Dit vraagt om zorgvuldig proces en daarom is in opdracht van de gemeentesecretaris een onafhankelijk extern bureau gevraagd om daarbij te ondersteunen en te adviseren. Ook de ondernemingsraad is bij het onderzoek betrokken.

Vraag 74: Wanneer verwacht het college meer duidelijkheid over de gevolgen voor de interne organisatie te hebben?

Door het ambtelijk apparaat worden voorbereidingen getroffen. Wij verwachten in mei hierover met de directie in gesprek te gaan.

Vraag 75: Hoe kijkt u aan tegen de transformatie en de kanteling die nodig is bij onze eigen organisatie/medewerkers? En ook: hoe investeren wij in kennis en ervaring bij onze medewerkers?

Ook onze eigen medewerkers (en ook wij zelf) moeten kantelen. Het gaat met name om houding en gedrag, denken en doen. Dat opleiden en ontwikkelen moeten we samen doen met onze partner instellingen en professionals in de wijken en kernen. We hebben vanaf begin af aan in het programma breed inzet georganiseerd vanuit de eigen organisatie. Zodat veel meer medewerkers meedoen aan het gesprek over de benodigde kanteling in de organisatie. Vanuit de directie is ook een organisatiebrede nieuwe koers ingeslagen ("werken vanuit de bedoeling"). Beide trajecten versterken elkaar. De externe expertise die we noodzakelijkerwijs op dit moment binnenhalen proberen we meteen te verzilveren door onze eigen collega's 'mee te laten lopen'. Een ander voorbeeld is dat we met Zorg & Zekerheid in gesprek zijn om een medewerker van de gemeente een meewerkstage te laten lopen. Ook gaan komende twee weken een aantal medewerkers vier dagen werken vanuit het

kantoor van Zorg & Zekerheid, waarbij ze gerichte ondersteuning krijgen van deskundigen op het gebied van inkoop, sturing en bekostiging.

Financiële keuzes (pagina 10 RV)

Tekst uit de nota

We hebben eerder aangegeven dat er veel onduidelijkheid bestaat over de omvang van de middelen die we beschikbaar krijgen voor de nieuwe taken. Via de decembercirculaire 2013 en een bericht van het Transitiebureau Wmo eind januari 2014 zijn indicatieve budgetten voor 2015 bekend gemaakt voor Jeugd en de nieuwe Wmo. Deze zijn onder voorbehoud van onder meer de parlementaire behandeling van de wetgeving. Het budget wat overkomt voor 2015 wordt op basis van historische gegevens vastgesteld, vanaf 2016 is er sprake van een objectief verdeelmodel. Voor de nieuwe gemeentelijke taken gaat het in 2015 om 26,5 miljoen euro voor de transitie Jeugd en 14 miljoen euro voor de Wmo (begeleiding en kortdurend verblijf). Opgeteld gaat het om indicatief 40,5 miljoen euro.² Deze middelen worden binnen het Gemeentefonds opgenomen in een nog te vormen Sociaal Deelfonds. Voor de volledigheid is het belangrijk te melden dat op de bestaande taak huishoudelijke hulp veertig procent gekort wordt per 2015.³ In de Septembercirculaire 2013 heeft het Rijk aangegeven dat nader onderzoek nodig is om te bepalen hoe de toekomstige verdeling van de beschikbare middelen op grond van de Participatiewet er uit ziet. Het kabinet gaat er van uit dat het verdeelmodel dit voorjaar gereed is.

In onderstaande tabel geven we een indicatief en voorlopig overzicht van de budgetten in de komende jaren. We merken daarbij op dat alleen de bedragen in de kolom 2015 vanuit het Rijk bekend zijn gemaakt. De andere bedragen zijn fictief op basis van de geraamde bezuinigingen. Informatie over de definitieve budgetten verwachten we in de meicirculaire 2014. Op basis daarvan ramen we de middelen in onze Programmabegroting 2015-2018.

Wet	nu	2015	2016	2017
Jeugd	€ 27,6	€ 26,5	€ 25,1	€ 23,5
AWBZ naar Wmo	€ 18,6	€ 14	€ 14	€ 14
Participatiewet (zie tekst boven)	+/-	-/-	-/-	-/-
Voorlopige en indicatieve raming nieuwe taken	46,2	40,5	39,1	37,5
Integratieuitkering Wmo (m.n huishoudelijke hulp) <i>(voorlopige, indicatieve raming te ontvangen budget)</i>	€ 9,6	€ 7	€ 7	€ 7

Tabel: Voorlopige en indicatieve raming van de te ontvangen budgetten inclusief taakstelling

Vraag 76: Er blijft veel onduidelijk over budgetten. Hoe schat u de bedragen in die u nu genoemd heeft, ook al geeft u aan dat ze indicatief en voorlopig zijn?

We blijven herhalen dat ze voorlopig en indicatief zijn. Hoewel we de hoop hebben dat de cijfers zoals we ze nu presenteren in de buurt komen van wat het uiteindelijk wordt, zijn we tot nu toe eerder verrast. Het is daarom niet verstandig om hier een uitspraak over te doen. In de meicirculaire komt (naar verwachting) de duidelijkheid qua budgetten. In de wandelgangen wordt echter nog steeds onderhandeld. Bovendien, zolang we geen persoonsgegevens krijgen van de cliënten waarvoor we

² Vanwege de rijkstaakstelling vertegenwoordigen deze nieuwe taken op dit moment een waarde van vermoedelijk een kleine 50 miljoen euro.

³ Het nieuwe bedrag voor de zogenaamde integratie-uitkering Wmo wordt 7 miljoen euro. Dit gaat grotendeels om de bestaande taak huishoudelijke hulp, maar er zitten ook enkele andere Wmo gerelateerde zaken in deze uitkering.

vanaf 1 januari verantwoordelijk worden, weten we niet precies waar de mogelijkheden zitten om daar in (financieel) te sturen. We gaan in onze voorbereidingen uit van deze indicatieve bedragen maar moeten er rekening mee houden dat ze toch weer anders worden.

Uitvoeringkosten (pagina 11 RV)

Tekst uit de nota

De cijfers van het Rijk hebben betrekking op de kosten van de ondersteuning die door instellingen geleverd worden. Uitvoeringkosten (zoals toegang, indicatiestelling, facturering, administratie etc.) zijn hier niet opgenomen. In de meicirculaire 2014 verwachten we informatie over de (naar verwachting beperkte) compensatie van deze uitvoeringkosten.

Vraag 77: kunt u nader toelichten wat u bedoelt met uitvoeringskosten?

De budgetten van het Rijk gaan over daadwerkelijk geleverde zorg aan mensen. Laten we zeggen: de kosten van de hulpverleners en de organisaties. Of anders gezegd: de budgetten die we straks van de gemeente worden overgemaakt naar de aanbieders. We maken zelf echter ook kosten, hoe we dat ook organiseren. De kosten die wij zelf moeten maken om contracten te sluiten, om te monitoren, om facturen te betalen, maar ook de kosten van toegang (nu nog de indicatiestelling door het CIZ of bureau Jeugdzorg bijvoorbeeld). Dat noemen we de uitvoeringskosten.

Omgaan met het bekostigingsvraagstuk (pagina 11 RV)

Tekst uit de nota

Op basis van de nu bekende beschikbaar te stellen middelen komen we tot de voorlopige conclusie dat we in de komende jaren voor de nieuwe Wmo en Jeugdwet structureel indicatief tien miljoen euro minder beschikbaar krijgen dan op dit moment wordt uitgegeven. Over het budget voor de uitvoering van de Participatiewet verwachten we in het tweede kwartaal meer informatie te krijgen.

We hebben de verwachting dat we met de door de gemeenteraad vastgestelde koers door beter, slimmer en efficiënter te werken op termijn de kosten kunnen terugdringen. In de Koersnota hebben we aangegeven dat we een maatschappelijke en financiële kosten-baten analyse laten uitvoeren van de koers. Die analyse is pas mogelijk nadat een aantal zaken verder is uitgewerkt. We verwachten voor de zomer een opdracht te kunnen verstrekken tot het opstellen van de analyse. In de komende maanden brengen we – voor zover mogelijk – in kaart, welke mogelijke consequenties er volgen uit het maken van beleidsinhoudelijke keuzes, op basis van de door het Rijk beschikbaar gestelde budgetten.

Vraag 78: Klopt het dat u eerder een bedrag van 20 miljoen euro heeft gecommuniceerd als het bedrag dat we moeten bezuinigen? Hoe komt het dat u nu op 10 miljoen uit komt?

Het klopt. Let wel dat deze 10 miljoen exclusief de Participatiewet is. Daarover hebben we nog geen nadere informatie. De reden waarom we nu lager uitkomen is omdat het Rijk nu daadwerkelijke indicatieve cijfers per gemeente heeft geleverd voor de begeleiding en dagbesteding uit de AWBZ. De eerdere cijfers hebben we zelf berekend met vuistregels op basis van bestaande rekenmodellen en verdeelsleutels vanuit de landelijke macrobudgetten. Daarbij gingen we ook nog uit van de overheveling van de persoonlijke verzorging (die nu alsnog niet wordt overgeheveld). We gaan er vanuit dat deze 10 miljoen meer voor de hand ligt dan de eerder genoemde 20 miljoen. Al houden we een slag om de arm tot dat de definitieve budgetten bekend worden gemaakt (meicirculaire).

Vraag 79: U stelt dat u de verwachting heeft dat we op termijn de kosten kunnen terugdringen. Op welke termijn is dat en wat betekent dat voor het jaar 2015?

De koers gaat uit van een transformatie in het handelen van professionals, instellingen en gemeente en het minder vanzelfsprekend toekennen van hulp aan inwoners als ze feitelijk zelfredzaam zijn. Dat is niet van vandaag op morgen gerealiseerd en zo heeft de raad dat zelf ook gesteld. Hoe zich dat vertaalt naar de wijze waarop we omgaan met de bezuinigingen, is aan de raad zelf. Het nieuwe college zal daarover voorstellen moeten doen.

Communicatie en participatie: zichtbaar, zorgzaam en zorgvuldig (p. 11 RV)

Tekst uit de nota

In de consultatieperiode over de koers voor het sociaal domein is gebleken dat er veel enthousiaste en gemotiveerde inwoners zijn met goede ideeën. Op deze kracht bouwen we verder in 2014.

Tegelijkertijd waren en zijn er ook zorgen en vragen. Het is onze taak hierop in 2014 steeds concretere antwoorden te geven en de dialoog met inwoners aan te gaan. We hanteren daarbij drie uitgangspunten: zichtbaar, zorgzaam en zorgvuldig. Zichtbaar, om mensen de weg te wijzen, de dialoog aan te gaan en te verleiden meer voor elkaar te betekenen (eigen kracht). Zorgzaam en zorgvuldig in de communicatie met kwetsbare inwoners die afhankelijk zijn van ondersteuning.

We gaan uit van drie communicatielijnen:

1. Inwoners: werken aan het bewustwording bij zelfredzamen dat eigen inzet nodig is voor de ondersteuning van zichzelf en anderen. Dit doen we door:
  - o De communicatie in de dorpen en wijken te intensiveren
  - o Te inspireren en te laten zien wat we doen maar vooral ook wat er al in onze samenleving gebeurt (meervorelkaar.net).
2. Cliënten: informeren over en voorbereiden op veranderingen en nieuwe werkwijze. Dat doen we door:
  - o Centrale informatievoorziening over vragen en antwoorden over de wetgeving (zodra daar meer over bekend is) via de website.
  - o Samen met de organisaties die nu de ondersteuning bieden, intensieve en doelgroepgerichte communicatie voorbereiden en uitvoeren.
  - o Nieuwe cliënten informeren, voornamelijk via online communicatiekanalen en onze partners en professionals in de wijk (zodra wetgeving is vastgesteld).
3. Professionals en organisaties: samen de koers uitwerken, innoveren en verbindingen maken in de wijk. Dat doen we onder andere door:
  - o Iedere zes weken een themabijeenkomst, waar alle instellingen en professionals geïnformeerd worden over de laatste ontwikkelingen en uitgenodigd zijn om zelf een actieve bijdrage te leveren aan deelprojecten.
  - o Intensieve communicatie met de professionals en organisaties in de proeftuinen. Dit doen we stapsgewijs (zie ook eerder in deze nota).

Belangrijke mijlpalen bij de uitwerking van de koers voor het sociaal domein zijn het beleidsplan en het ontwerp voor de nieuwe sociale infrastructuur. We bereiden een voorstel voor om, gelijkwaardig aan de consultatieperiode van de koers, inwoners, cliënten en professionals de gelegenheid te geven hun mening te geven. Dit met als doel hen te betrekken en de plannen waar mogelijk te verbeteren en aan te scherpen.

Vraag 80: Hoe weet een inwoner van Haarlemmermeer, die nog geen zorg ontvangt, straks waar hij/zij terecht kan?

We gaan op allerlei manieren en via allerlei kanalen de inwoners informeren over de nieuwe situatie: Via internet, nieuwsbrieven etc. naar ook door persoonlijke informatie. Inwoners kunnen terecht bij professionals, instellingen e.d. en bij de gemeente waar ze antwoord krijgen op hun vragen als ze zelf niet de weg weten.

Vraag 81: Heeft u al nadere gedachten over een consultatie?

We zijn continue in gesprek met de instellingen, professionals en cliënten. Dat geldt ook voor dorps- en wijkraden en de Wmo-raad. Verschillende specifieke doelgroepen betrekken we in een vroeg stadium bij de beleidsontwikkeling. Een voorbeeld is het consulteren van cliënten van de dagbesteding op 5 maart jl. Zij hebben de gemeente geadviseerd: wat gaat er goed en niet goed, en wat mag er absoluut niet veranderen? Hoe we specifiek omgaan met de consultatie omtrent het beleidsplan, anders dan wat we hier al noemen, besluiten we later.

Vraag 82: Heeft u afspraken met zorgaanbieders over de voorlichting aan cliënten?

We zijn met instellingen in gesprek. De meeste zorgaanbieders bieden de gemeente aan gebruik te maken van de communicatiekanalen van hun organisatie. "Zorg ervoor dat wij als organisatie goed zijn geïnformeerd. Dan zorgen wij voor een juiste doorvertaling aan onze cliënten." Van dit aanbod zullen wij zeker gebruik maken.

Vraag 83: Heeft u het idee dat de veranderingen in het sociaal domein sterk leven bij onze inwoners?

Wij constateren dat er op kleine schaal veel betrokkenheid is. Bijeenkomsten worden relatief goed bezocht, de speciale website meervoorlekaar.net heeft steeds meer bezoekers. Sinds de lancering van de website op 8 oktober 2013, zijn er circa 15.000 unieke bezoekers aan de website geweest (gemiddeld 3000 per maand). Ook melden zich dagelijks mensen aan voor de digitale nieuwsbrief voor inwoners, cliënten en professionals. Momenteel heeft deze nieuwsbrief 1.175 abonnees. Deze wordt zeer goed gelezen, zo blijkt uit de statistieken over het 'klikgedrag' van de abonnees, en bevordert ook het bezoek aan de website.

Tegelijkertijd merken we in gesprekken met mensen op straat, dat de veranderingen nog ver van ons bed zijn. We intensiveren de komende maanden de communicatie over het sociaal domein, ook via social media, maar we hebben ook de nodige verwachtingen van communicatie door het Rijk.

Regionale samenwerking (pagina 12 RV)

Tekst uit de nota

In de koers voor het sociaal domein hebben we aangegeven dat we zoveel mogelijk in de wijken en kernen werken en lokaal doen wat we als gemeente kunnen. Waar nodig en zinvol werken we samen met onze buurgemeenten. Voor de dorpen langs de ringvaart zoeken we afstemming met buurgemeenten en de professionals die daar werken. Die samenwerking is er tenminste op gericht om lokale werkwijzen en voorzieningen af te stemmen zodat onze inwoners er geen hinder van ondervinden als ze bijvoorbeeld bij de huisarts aan de andere kant van de Ringvaart met een vraag komen. Daarnaast wordt ook gekeken naar de afspraken die nodig zijn over passend onderwijs. De kinderen uit Haarlemmermeer gaan immers ook in Lisse, Haarlem en Amsterdam naar school. Ons uitgangspunt blijft dat we voor taken die om een hoger schaalniveau vragen, we samenwerken met de gemeenten in de Metropoolregio Amsterdam. Op verschillende plekken in deze nota hebben we aangegeven op welke onderwerpen we met wie samenwerken. Andere vraagstukken die in de komende maanden om verdere uitwerking vragen zijn nog:

- De uitwerking van Beschermd Wonen samen met centrumgemeente Haarlem en de andere

- gemeenten in de regio Kennemerland.
- Het maken van afspraken maken met de buurgemeenten over werkwijze en voorzieningen in het sociale domein.
- De juridische vormgeving van afspraken met andere gemeenten (ons uitgangspunt is: zo licht mogelijk).
- Afspraken over mogelijke financiële verevening met andere gemeenten.

Vraag 84: Heeft u enig zicht op wanneer u welke afspraken met welke gemeente maakt?

- Beschermd Wonen: afspraken met gemeenten in Zuid-Kennemerland en Midden-Kennemerland. Haarlem is als centrumgemeente verantwoordelijk. Bestuurlijke afspraken verwachten we in de tweede helft van 2014.
- Buurgemeenten: we informeren elkaar over de wijze waarop de lokale toegang tot het sociale domein wordt georganiseerd en wat dat mogelijkwijks betekent voor grensverkeer van inwoners. Als het nodig is, maken we afspraken. Deze afspraken verwachten we in het laatste kwartaal van 2014 te maken
- Juridische vormgeving van afspraken: deze volgt de inhoud. Afhankelijk van de inhoud van afspraken, bepalen we de juridische vormgeving. Laatste kwartaal van 2014.
- Financiële verevening: dit is vooral in het belang van kleine gemeenten, die een stapeling van een paar dure en mogelijk langdurige trajecten moeilijk kunnen opvangen. Vooralsnog zijn die afspraken er nog niet, omdat de betrokken gemeenten er nog niet veel voor voelen.

:

Wat mag het kosten (pagina 13 RV)

Tekst uit de nota

Het uitvoering geven aan de uitwerking van de koers vraagt veel inzet van de organisatie. We maken daarbij zoveel als mogelijk gebruik van beschikbare budgetten, deskundigheid en capaciteit in onze organisatie en geven prioriteit aan het programma. Om de continuïteit in de voorbereidende werkzaamheden te waarborgen, richting de verwachte ingangsdatum van 1 januari 2015, is het belangrijk dat er voldoende middelen beschikbaar zijn.

Op eerdere momenten in de planning en control cyclus⁴ hebben we een eerste, nog niet volledige inschatting gedaan voor de benodigde middelen voor het programma in 2014 en 2015. Deze inschatting hebben we gebaseerd op de toen beschikbare informatie en voordat de contouren van de koersnota waren geschetst. In de koersnota hebben we aangegeven dat we de benodigde middelen voor het programma sociaal domein opnieuw afwegen en bij de Voorjaarsrapportage 2014 met een onderbouwing komen van de benodigde middelen voor de periode 2014 en verder. Dit omdat de opgave dusdanig complex is en dat een rechtlijnig uitvoeringsproces niet mogelijk is. Ook het wetgevingstraject verloopt niet eenduidig en de planning is krap.

Eerder hebben we middelen geraamd voor het programmateam, het uitvoeren van een proeftuin met een sociaal team in Nieuw Vennep en ondersteuning op specifieke onderdelen in het programma zoals informatievoorziening, sturing, inkoop, communicatie en bekostiging. Ten opzichte van deze ramingen, zijn aanvullende middelen nodig voor:

- 1) *Uitbreiding proeftuin met sociaal team(s)*. Experimenteren en innoveren vanuit de praktijk en zo ervaringen opdoen met nieuwe werkwijzen is belangrijk. In januari zijn we daarom gestart met een tweede proeftuin sociaal team in Hoofddorp-Oost. Hiervoor is onder andere aansturing en huisvesting benodigd. Voor beide proeftuinen sociaal teams worden

⁴ Voorjaarsrapportage 2013, Programmabegroting 2014

(gedetacheerde) medewerkers vrijgespeeld voor de inzet in deze proeftuinen. We werken aan de verdere vormgeving van de sociale infrastructuur, ontwikkelen een opleidingsplan voor professionals in het sociaal domein en leiden we de sociaal teams op.

- 2) *Externe expertise en advies.* Er is aanvullende ondersteuning benodigd op specifieke vraagstukken waarvan de kennis (nog) niet in huis is omdat het om nieuwe taken en verantwoordelijkheden gaat. Het betreft zaken zoals de analyse van data, expertise op het gebied van inhoudelijke kennis van het jeugd domein.
- 3) *Communicatie en participatie.* Voor alle inwoners gaat er wat veranderen. Er wordt meer van mensen zelf verwacht en gevraagd. Maar we willen ook echt anders werken in de nieuwe sociale infrastructuur. In de koersnota hebben we aangegeven dat we belangrijke eerste stappen hebben gezet in het op gang brengen van en bewustwordingsproces en dat de hervormingen in het sociaal domein een cultuuromslag vereisen. We zetten flink in op communicatie en participatie om zo de bewustwording bij inwoners te bevorderen, cliënten te informeren over de aanstaande veranderingen en met professionals en instellingen de koers (verder) uit te werken, te innoveren en verbindingen te maken in de wijk. Eerder in deze nota hebben we deze drie communicatielijnen toegelicht.

Naast de personele inzet van de programmaorganisatie wordt dit jaar vanuit de organisatie ongeveer dertien fte ingezet door te prioriteren in de werkzaamheden. Naast deze inzet is aanvullende inzet nodig vanuit de ambtelijke organisatie. Deels gaat het om noodzakelijke voorinvesteringen, vooruitlopend op de uitvoering van nieuwe verantwoordelijkheden, bijvoorbeeld op het gebied van jeugdzorg. In totaal gaat het om ongeveer zes fte (twee extra ten opzichte van de eerder geschatte vier fte) aan tijdelijke extra inzet.

Friciekosten (pagina 14 RV)

We voorzien voor de tweede helft van dit jaar frictiekosten: middelen die nodig zijn voor de daadwerkelijke inrichting van de ambtelijke organisatie en de sociale infrastructuur, bijvoorbeeld voor het omscholen van personeel. De omvang en fasering van inzet van de benodigde middelen hiervoor werken we nader uit in het advies over de inrichting van de ambtelijke organisatie en het ontwerp van de sociale infrastructuur. De financiële consequenties hiervan betrekken we, voor zover dan bekend, zoveel als mogelijk via de geëigende planning en control cyclus.

Vraag 85: Zijn frictiekosten hetzelfde als invoeringskosten? Is er al enig zicht op deze kosten?

Friciekosten = invoeringskosten. Ter voorbereiding en ten behoeve van de implementatie per 1 januari 2015 worden operationele kosten gemaakt om mensen op te leiden, te plaatsen op nieuwe functies, systemen en processen in richten etc. Op dit moment zijn die kosten nog lastig te schatten. Wij verwachten daar voor de zomer meer beeld van te hebben. Het is de bedoeling om ook deze frictiekosten zoveel mogelijk te dekken door in de organisatie echt prioriteit te geven aan de noodzakelijke activiteiten. Ook is het onderscheid tussen programmakosten en frictiekosten niet altijd scherp te maken (er zit overlap). Desondanks houden we er rekening mee dat we aanvullend op de programmakosten frictiekosten maken die niet in de reguliere begroting gedekt kan worden. De invoeringskosten zullen vermoedelijk ook in de jaren 2015 en verder nog deels zullen doorlopen, bijvoorbeeld vanwege (wettelijk bepaalde) overgangperiode en het verder toewerken naar het realiseren voor de door de raad gestelde ambities en doelen voor de transformatie.

Vraag 86: wat kunnen wij nog aan kosten verwachten?

Zie antwoord frictie/ invoeringskosten vraag 85.

Financiële vertaling (pagina 14 RV)

Tekst uit de nota:

Financieel vertaald betekent de genoemde inzet het volgende:

Kosten	2014	2015
Programmaorganisatie:		
Programmateam	700.000	537.500
Proeftuinen sociaal teams	1.065.000	75.000
Externe expertise en advies	675.000	170.000
Communicatie en participatie	425.000	70.000
<i>Totaal programmaorganisatie</i>	<i>2.865.000</i>	<i>852.500</i>
<i>Extra tijdelijke inzet organisatie ('verdringingseffecten')</i>	<i>440.000</i>	<i>PM</i>
TOTAAL benodigde middelen	3.305.000	852.500
Reeds beschikbare dekking		
Voorjaarsrapportage 2013	1.150.000	220.000
Programmabegroting 2014	638.000	0
<i>Totaal</i>	<i>1.788.000</i>	<i>220.000</i>
<i>Afronding</i>	<i>+/- 3.000</i>	<i>-/- 2.500</i>
Extra benodigde middelen tlv behoedzaamheidsreserve	1.520.000	630.000

De extra benodigde middelen voor het programma kunnen budgetneutraal gedekt worden uit de behoedzaamheidsreserve.

Vraag 87: Kunt u meer inzicht geven in de inhoudelijke aspecten van de begrotingsposten,

Zie de brief aan de raad.

Vraag 88: U stelt dat de middelen budgetneutraal gedekt kunnen worden uit de behoedzaamheidsreserve. Maar deze reserve is (met name) (ook) bedoeld voor het opvangen van tegenvallers na 1 januari 2015. Hoeveel blijft er beschikbaar per die datum?

Zie de brief aan de raad.

Tekst uit de nota*Onzekerheid (pagina 15 RV)*

Ondanks dat we meer zicht hebben op de benodigde middelen, zijn we ons tegelijkertijd zeer bewust van de complexiteit van het sociaal domein. De ontwikkelingen volgen elkaar in snel tempo op en de onzekerheid blijft groot. De gepresenteerde inschatting van middelen gaan daarom gepaard met een bepaalde mate van onzekerheid. De meest actuele informatie verwerken we steeds in de PCC producten.

2015 en verder (pagina 15 RV)

De opgave voor het sociaal domein is meerjarig. In de komende jaren moet nog veel werk verzet worden om de ambities uit de koers voor het sociaal domein te realiseren. De periode 2015-2016 beschouwen we (net als het Rijk) als een overgangperiode. Definitieve voorstellen voor de periode

2015-2017 volgen later dit jaar.

Compensatie invoeringskosten en subsidies (pagina 15 RV)

Vanuit het Rijk is beperkt compensatie van invoeringskosten voor gemeenten ter beschikking gesteld ter voorbereiding op de invoering van de nieuwe taken. Voor dit jaar hebben we hiervoor via de Algemene Uitkering € 314.000 (€ 57.000 voor invoering stelselwijziging Jeugd en € 257.000 voor invoering van de nieuwe Wmo) ontvangen. Ook zoeken we, net als in voorgaande jaren, naar externe bronnen van dekking. Zo ontvingen we in 2013 van de Stadsregio Amsterdam een subsidie van €100.000 voor tegemoetkoming kosten ambtelijke ondersteuning 2013 en via provinciale subsidies.

Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd? (p. 15)

Tekst nota:

We vinden het belangrijk om in gesprek te blijven over de ontwikkelingen in het sociaal domein. We hebben de raad eerder voorgesteld ongeveer eens per kwartaal een informatieve raadsbijeenkomst te organiseren. Aanvullend stellen we voor om met de raad in de tweede helft van 2014 in gesprek te gaan over de risico's die samenhangen met de nieuwe verantwoordelijkheden, waaronder hoe als gemeente om te gaan met incidenten.

Wat	B&W	Raad
Vaststelling koers voor het sociaal domein	november 2013	januari
Informatieve raadsbijeenkomst (jeugd/onderwijs)		februari
Eerste voortgangsnota 2014	februari	maart
Informatieve raadsbijeenkomst (sturing/inkoop)		2e kwartaal
Tweede voortgangsnota 2014	2e kwartaal	2e kwartaal
Informatieve raadsbijeenkomst (beleidsplan)		2e kwartaal
Meerjarig beleidsplan sociaal domein	3e kwartaal	3 ^e kwartaal
Informatieve raadsbijeenkomst (n.t.b.)	3e kwartaal	3e kwartaal
Verordening(en) sociaal domein	4e kwartaal	4e kwartaal
Informatieve raadsbijeenkomst (n.t.b.)		4e kwartaal
Derde voortgangsnota 2014	4e kwartaal	4e kwartaal

Vraag 89: Wat is de actuele planning?

Wat	B&W	Raad
Introductiebijeenkomst		21 mei
Informatieve bijeenkomst		juni
2 ^e voortgangsnota 2014	juni	juli
Meerjarig beleidsplan sociaal domein	september	oktober
Informatieve raadsbijeenkomst		september
Verordening(en) sociaal domein	oktober	november
Informatieve raadsbijeenkomst		november
3 ^e voortgangsnota 2014	4e kwartaal	4e kwartaal

Bijlage 1: Concept-inhoudsopgave Beleidsplan Sociaal Domein

1. De transitie van het Sociaal Domein

- * Wat gaat er veranderen
- * De koers van Haarlemmermeer

2. De inwoners van Haarlemmermeer

- * De inwoners van Haarlemmermeer
- * Nieuwe doelgroepen
- * Overlap in doelgroepen en stapelingseffecten
- * Communicatie met onze inwoners

3. Participatie: iedereen doet mee

- * Inleiding
- * Inclusief beleid
- * Fysieke toegankelijkheid
- * Beleidsparticipatie

4. De sociale infrastructuur

- * De basis infrastructuur (niveau 0) (algemene voorzieningen)
- * Toegang tot voorzieningen
- * Mantelzorg en vrijwilligers
- * Sociaal Teams en professionals in de wijk
- * Niveau 1 en 2: de voorzieningen
- * Zorg in natura en persoonsgebonden budget
- * Eigen bijdragebeleid
- * (Boven)regionale samenwerking

5. Veiligheid

- * Visie op veiligheid
- * Bovenregionale samenwerking
- * Samenhang
- * Spoed en crisis

6. De positie van de inwoner

- * Overgangsrecht
- * Keuzevrijheid
- * Clientondersteuning
- * Beroep, bezwaar, second opinion
- * Klachtenregeling
- * Privacy

7. Sturing, Inkoop, Bekostiging en Kwaliteit

- * Uitgangspunten voor sturing
- * Inkoopstrategieën
- * Bekostiging
- * Kwaliteit, monitoring, stuur- en beleidsinformatie

8. Financiën

Bijlage 2 Afkortingen

AM	(gemeenten in de regio) Amstelland de Meerlanden
AMK	Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (nu)
AMHK	Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (vanaf 2015)
AOW	Algemene Ouderdomswet
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BJAA	Bureau Jeugdzorg Agglomeratie Amsterdam
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CIZ	Centrum voor Indicatiestelling Zorg
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
DBC	Diagnose Behandeling Combinatie (bekostigingsmethode zorgverzekeraars)
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
G32	De 32 grote gemeenten (excl. G4)
HBH	Hulp bij het huishouden (ook wel HH)
HH	Huishoudelijke hulp (ook wel HBH)
jGGZ	jeugdigen Geestelijke Gezondheidszorg
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
JB	Jeugdbescherming
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JR	Jeugdreclassering
(L)VB	(Licht) verstandelijk beperkten
MC	Mens Centraal
MKBA	Maatschappelijke kosten-batenanalyse
NWW	Niet-werkende werkzoekenden
PGB	Persoonsgebonden budget
POH	Praktijkondersteuners
PVB	Persoonsvolgend budget
RV	Raadsvoorstel
RvdK	Raad voor de Kinderbescherming
SDV	Sociale Dienstverlening (afdeling gemeente)
SHG	Steunpunt huiselijk geweld (vanaf 2015: AMHK)
SRA	(gemeenten in de) Stadsregio Kennemerland
SW	Sociale werkvoorziening
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VRK	(gemeenten in de) Veiligheidsregio Kennemerland
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wajong	Wet Werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten
WLZ	Wet Langdurige zorg
Wmo	(nieuwe) Wet maatschappelijke ondersteuning
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WWB	Wet Werk en Bijstand
Z&Z	Zorg en Zekerheid (zorgkantoor, zorgverzekeraar en financier AWBZ)
ZiN	Zorg in natura
ZVW	Zorgverzekeringswet